מגילה

П

The following book includes:

- Tanach with Ta'amei Hamikra
- License: Public Domain
- Source: http://www.tanach.us/Tanach.xml
- TOOL THE TENENT OF THE
- The Metsudah Five Megillot, Lakewood, N.J., 2001
- License: CC-BY
- Source: http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/ action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPH002162036
- Mishnah, ed. Romm, Vilna 1913
- License: Public Domain
- Source: http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/ action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPHOO1741739
- On Your Way
- License: Public Domain
- Source: http://mobile.tora.ws/
- Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp
- License: CC-BY
- Source: http://learn.conservativeyeshiva.org/mishnah/
- Senlake edition 2019 based on Ben Yehoyada, Jerusalem, 1897
- License: CC0
- Source: http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_
- **VFEPH001933802/NLII**

It was retrieved from Sefaria on May 15, 2023 ("השמיה ה"ר"). It was typeset and formatted by Ktavi.

erq u	17	פרק ב הקורא למפרע	S9
ਫ਼ਾ⊓੍ਹ π	61	בן יהוידע על מגילה	S9
erq 1	81		
GL4 (	91	erq t	25
erq n	14	erq k	St
erq t	П	GLY C	38
erq a	8	GL4 X	L 7
GLĽ T	S	משנה מגילה	L7
GL4 X	7	•	
XQUL	7	פרקי	57

תוכן העניינים

וֹטַּהְּטַנִע בַּבְּבָ, זַבִּי בַּעו נַלְטַהָּטַנע: : បើតំព

חור בַּרְפַּט וּחְבַלֶּח. מִינֵי בְנָדִים צִּבְעוּנִים פַּרַס לָהֶם ינוטי טַלום זַבְעוני, 'בַּלוט:

יַמִים רַבִּים. עַשְׁה בָהָם מִשְּׁהָה.

رَوْرُمُرُهُ. سُرُمُرَبُهُ جَرُسًا قُرَهِ:

בְּיַרוּ. וְרַבּוֹחִינוּ פַּרְשוּהוּ בְּעִנְיֵן אַחֵר בְּמַסֶּכֶת מְנִיכְּה: בְּשֶׁבֶת הַפֶּלֶב אֲהַשְׁוֹרוִשׁ, וגו'. בְּשָׁנִּחְקֵים הַפַּלְכוּת כובת לַסוֹב שׁבַּתִים שָּׁנִים שֶׁלַ בָּנִים בַּבָּכִי:

וּוֹטִי בִּימִי אַטַשְׁוֹרוּש. מֶלֶךְ פָּרַס כָּיָה, שֶׁמָלַךְ מַּחַת.

וֹכֹנְים מִכּנִים מֻוְנִים וֹנִין עַּלְכָּוּע נִב ו זֹבֹיכ לכֹפֹנ אָג בֹגֹפַע פֿבּמ.ַנֹאָת תּגַ-יִּבְׁנִבְנִ כְּטְׁם וֹתַּעִּוּנֵנִ מֻמָּת עִמָּוָע וּעִכְּבְע אַטוּוִ בַּטַבְבְיִגַבְוּאַ וֹאַבִּנְבֶּוֹ אַנַת בִּיתַן הַמֶּבֶר: (ו) חָוּר ו כַּרְפָּס וְעַר־קְמָן מִשְׁהָה שִׁבְעַת יָמֵים פַּחָצַר בּנְמְאָגִיםְ בְּשִׁוּשֵׁן בַבִּירָב לְמִלֶּנְוְל הַנְּמִים הַאֵּבְּׁר עַּעָּׁר הַמֶּבְר לְכָּל־הָעָם אַמוּנִים וּמִאַּט וֹנִם: (ב) וּבֹמֹלַנָאַט ו וֹאָעַבוֹלֶב עַפֹּאָבע יֹצוּנִלְעָוָ זְמֶנִם בַּבָּנִם (ד) בְּתַּרְאָתוֹ אֶת־עֵּשֶׁרֹ כְּבְוֹד עַּלְכוּתוֹ בְפַּבְהְמָלֵים וֹאֲבֵינְ בַפְּבְינִוּנִי לְפָּבָינִי: לַכָּלְ מְּנֵית וֹאֵבְנֵית וֹנֵלְ וְ פָּנִס וּמֶנְת (ג) בְּשְׁנְת שֶׁלוֹשׁ לְמֶּלְכוֹ עֲשֶׂה מִשְׁמֶּה כּסֵא מּלַכוּעָן אַׁמֻּר בּׁמִּוּאָוֹ נִּבִּינִבִי: בַנֵים כְּמֵּבִיע וְ בַּעֵּלְבֵּ אֲנַאָּנֹרָנְאָה ׳נֵּלְ וֹמֹאַנִים וּמֹאַנִי מְנִינְבִי: (ב) בַּיָּמִים אַּטַאַוֹרוש הַמּלֵךְ מֵהָדוּ וְעַּדִר וַעַּרַ בּוּש שֶּבַע (א) וֹנֹנִי בֹּימֵׁי אַנַּהְוֹנִוֹח נִיּוֹא

לְתְּוִם אֶׁט נִינְבֹר ,,לְהֶּוֹ, כֵּל יִנְבֹתָ, נִט וֹבִּוֹ,,: é, čl litu cáčli é, čl dier cáčli tře dáša :ئأل مُذُرِّكُ شَفْقُسُ مَلْكُولِ فَمَا ثَنَا اللَّهُ فَي اللَّهُ فَي اللَّهُ مِن اللَّهُ فَي اللَّهُ اللّ

בְּנוּט יִשְׁרָאֵכ עָנְהַנְפוּט וְעוּשְׁה בְּהָן מְלָאַכְּה בַּשְּבָּט, . كُن جُلَمَن فِي، شَفَقَهُا نُتَوْلَا: ﴿ فَ، شَوْنُون مَفْشَقُن וֹשְׁמֹאוֹ בַּמַּלְכֵּׁע וֹשְׁטִּי. בַבּונִינוּ אָמֶרוּ: לְפָּי שֶׁפְּרְטָה בַּאַם הַשְּׁבִיעִי, רַבּוֹמִינוּ אָמָרוּ: שַּבָּר הָיָה:

אַׁבֶּלְ כַּאוֹ: "אֵין אוֹנֶם,,:

בְּלֵי גֶרוֹל, וְיֵשׁ שָׁאֵינוֹ יָבוֹל לִשְׁחּוֹחוֹ כִּי אָם בְּלִשָּׁי, دِيْم. رَقِّ شِيْسَ مِسْدَانَ شِوَافِّ الْهِمْ وَقِمِّ كَشِمَانَ

עּוֹשׁתְישׁ מִנְסְוֹא מִמוּכְוֹ אַבְעַּעוּ וֹזַר וֹסְטַּבְּׁע: (וַ) וִבּאֵבֹעוִעִ בֹכִילֵג זַּבְּׁבִר וֹנַפַּלֹּבְר אֵלָגו כַּבֹאָלֹא אֲטַבְ אַבַׁעָּׂטָא עַמֶּבֶׁנְ כְּבָּיְנְ כָּבְיִנְאָנִי נְּעִן: (יִר) לְנִוֹכְמִים יְרְעֵיִי בְּעִנִים כִּי־כֵּן דְּבָּר נְטַמְּטִׁן בַּאֲבֶׁר בְּוָ: (גִץ) נְגִּאָמֶר טַמֶּבֶּנִ אַשֶּׁר בְּיֵר הַפָּרימֵים וַיִּקְּעָר הַמֶּבֶר מְאַר פּמּלכּשׁׁ וֹאֲשָׁג לִדוָאַ דֹּוָדָּר פַמֶּלִּבּ בּי־טוֹבָת שַרְאָה הִיא: (יב) וַהְשְּׁמֵּל לַנּרְאָנְת הָעַמֶּים וְהַשָּׁרִים אָת־נְפְּיָה בּמּלְבָּה לְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּבָּהָר עַלְּרָוּת אַנוֹאוֹנוֹא: (גאַ) לַנִּדֹנִא אָנוּוֹאוֹנִיּ הַפָּרִיסִים הַמְּעֶּרְתִים אָת־פָּגֵי הַמֶּלֶרְ בֹּלִנֹא וֹאַבֹּלִנֹא זֹנַר וֹכֹּוֹכַּם הֹבֹתַע בּנֵינוֹ אַמָּר לַמְּהוּמֶן בּוְּתָא חַרְבוֹנָא (ס) (ג) בּּנְּיִם נַאָּבֹיגִּג כַּמָּנֶב בַבַבַּנַמֶבֶבָּ בֿית הַפַּקְכֿוּת אַשֶּׁר לַמֶּלֶרְ אַחַשְׁוֹרְוֹשִׁ: אַם נִשְׁהָּי הַפַּלְכָּה עִּשְׁתָה מִשְׁהָה נָשִׁים, בּיתו לַעַּשְׁוּת בְּרְצָּון אִיש־וְאָיש: (טֹ אגַס כִּי־בֶּן ו יַמַּד תַמֶּלֶך עַלְּ בְּל־רָב בְּיָר הַמֶּבֶר: (ה) וְהַשְּׁמִיָּה בַבָּה צִּין

GLU X

נְי יֵצֵא דְבֶר הַמַּלְכֶּה עַל כָּל הַנְּשִׁים. זֶה שֶׁבָּוְחָה אָת מְיְחָה. לְשֵׁין עָלוֹיָה

ζüċά.α,,:

בְּבְרֵע מַּנִי כְּתְּׁמְוְעִי. טוּסָב תַּל ''נַנִּאִמֶּר הַמֶּלֶרְּ שְׁמָרְ נִגִּי':

וֹטַפֿׁנְכ אֶלָּנִוּ לַמְּנְלֵּ נִּבְּלֵנִוּ לַפְּׁזִּיָטִם. אֶלַנִּ טִם: כַּנְשְׁוֹא

לְתונו אֹם בי.א בֿע לָתוּו אַטב:

וּמְרַבּּר בּּלְשֵּׁוּ תַּפּוּי. בּוֹפֶּר אֶת אִּשְּׁחּוּ לְלָמֶר אֶת בְּבְר הַלְּבְּיר. וְּזְרֵח מַלְכִּוּת שֶׁל וְקָמֶר שֶׁצִּוּה לְהָרְנִּיּ בּוֹפֶר הַיָּה וְזְרֵה מַלְכִּיה שֶׁל וְקָמֶר שֶׁלִי

פּמְלֵבְ תַּלְ כֵּלְ הַוֹּשִׁים לְּהַבְּוֹת אַף הֵן אֶת בַּעֲלֵבְ אֶת הַמֶּלְךְ עַלְ כָּלְ הַנְּשִׁים לְהַבְּוֹת אַף הֵן אֶת בַּעֲלָרָ אֶת

אַמָּר שְּׁמְעִיּ אָת־דְּבָר הַפַּלְכָּה לְכָל הּגָּה תּאִמֶרְנָה וּ שֶּׁרְוֹת פַּרַס־וּמֶדִיּ בּמּלְבָּה לְפָּנֵיו וְלֹאִ־בֶּאָה: (יח) וְהַיּוֹם אַּטַהִוֹנְוָתְ אַנֶּג לַטַּבְּנִא אָעַ-וֹהֶשָּׁנִ בּגֹינוֹן בַּגִינִינוֹן בַּאַמְנִם נַמָּבֹנ בְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִים לְהַבְוָוֹת בּעֵּלָב אַםְאָנגוָה: (נו) בּנִינֵאַא וֹתַּגַ-כָּגַ-נַיֹּתַּמִּים אָׁמֶּר בָּכָּגַ-מָּרִינָות וַאֲשָׁי בַּפַּלְבָּב כִּי עַּל־כָּל־הַשְּׁרִים וֹנַאָּנְיִם לְאַ עַּל־הַמֶּלֶהְ לְבַּיּוֹ עְּוְתָה וֹגְאַמֶּר מומכן [מְמוּכָן] לַפָּׁנִי, עַמֶּבֶנְ אַּטַאָּוֹרְוֹעִי בְּיָלִ הַפְּרִיסְיִם: (ס) (מו) ן אַמֶּר לִאַ־עַּשְׁמָר מֵמֶלֵּךְ כְּדָת מְּה־צִּעֲשׁוֹת בַּמַּלְבָּה וַשְׁתָּי עַּל נּיִּשְׁבָּיִם בֹאַמְּנִינִי בַּעַּלְכִּוּנִי: (מוּ) אָבֹג ו פּֿבֹס וּמֹנָג בָאָּג פֿדּג נַמָּבֶנִב

GLY X E

אַשֶׁר לא תַנִּיד. בְּרֵי שֶיאמְרוּ שֶהִיא מִמִּשְׁפְּחָה בְווּיָה

ניְ לְבַּטִי , וְבִּנְטִינִי פְּרְשִׁי , וְלְבִיִּטְ , לְאָּמָּטִי: כִּוְ לְבַּטִי , וְבִּנְטִינִי פְּרְשִׁי , וְלְבִיִּטְ , לְאָמָּטִי:

בּיוּנִם' וֹאֹפֹּגלוּ טִׁמְּדֹֹם אַטֹר בִּם:

לו נְשִׁים הַנְפֵּוֹת שָׁבְּמָרִינְתוֹ: אִישׁ יְהּוּדִי. עַל שָׁנְּלָה עָם נְּלִּת יְהִּנְּה. כָּל אִוָּטָן בְּינִים מֵלְבֵּי יְהִנְּה הָיוּ קְרִיִּים "יְהִנִּים" בֵּין

וְיִפְּקֵר הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים. לְפִי שֶׁבֶּל פְּקִיד יִּפְּקִיד יְדִּשִּׂוֹת.

(ז) וַיְהִי אֹמֶן אֶת־הָדַסָּה הָיא אֶסְתֵּרֹ אַמֹּג מִיֹּלִנִי וֹדוּכֹוֹנִאֹאָר עָׁבִּנִּ בַּבֵּנִי. אַאָר הָגְלְהָה עָם יְכְנְיֵה מֶלְּדִּיִּהוֹנְה אַמֻּר הַגְּלָה מירוּשְׁלַיִם עִם־הַגּלָה בּוֹשְׁמֹלֵג בּוֹשְׁנֵת אָנְתְּ נְמִנְלֵנ: (נִ) להואו עדונע ואמו מובנה לו גאור ניַעַשׁ בָּן: (ס) (ה) אָישׁ יָהוּדִי הָיָה ואׁטַּׁג ווּגמֹּך פַבַּבָּר בִּגִינָג פַשָּׁצִבּׁ אַמֻּר פִּיטַב בְּעִינִי הַמֶּבֶב הִּמָר הַמָּבָר הַחָּת וֹלְטִׁנוֹ טַמְׁרוּבֵוֹנֵוֹן: (ג) וֹבַּוֹּהְנִבִּי אָל־יַנְדְ הַגָּאָ סְרָיִס הַמֶּלֶךְ שַּמֶּר הַנָּשִּים אָל־שוּשָׁן הַבִּירָה אָל־בֵּית הַנְּשִׁים אָּטַ-פָּלַ-נַּעְּרֶהְיבִיבְּתִּילָבִ מִוּבָּתַ מַּרְאָב פֿליגים בַּכַבְבְבוֹנְוָע מַּלְכוּעוָ וֹיִלֹבֹּגוּ מוְבָוֹע מַּבְאֵב: (גַ) וְיַפְּלֵב עַמֶּלֵב מְאָבׁנִינוּ נְבַּלַאָּוּ כַשָּׁבַב לִּגָּבוְעַ בַּעוּכַוְעַ הֿבֹג'יַב: (ב) נּאִמֹנוּ נַהַּנֵי. בַּמֵּבִנּ וֹאֹט אַמגבהֹמֹטִב וֹאַט אַמגבוֹלִזג עַמֶּבְבְּ אַעַהְוֹנְוֹתְ זַכֹּר אָעַ-וַהְשִׁיִּ (א) אַחַר הַדְּבֶרִים הָאֵּלֶה בְּשֶׁרְ חֲלֵת

ĊΟιĠĿ:

יני עַטָּוִיקִים בָּהּ: זָה אָסָר מִשְׁנִי צַּדִּיקִים שְׁנִּחַן לָהָם הַאָּרִי יָבָה אָמַר: "לֹא אַלַער לְבָּנְהַ הָהַ יָהַ אָסַר מִשְׁנִי לַהַנְּחֵם עַם הַאָּרִי יָבָר מָרָרִ הָבָּה עַבְּרָי. אַמַר: "לֹא הָאָרִי יָבָר אָמַר: "לֹא אַלַער לְבָּרָה עָהַר: "לֹא הָנִי יְשִׁנְיִאַלִּי, יִבְּיִּ הְנָרְ הָבָּרְ הָנָה עָהַנִּי יַבְּרָנִי מָה יְהַהְּיַ הְנִישְׁרָאֵלִי, יִבְּיִּ הְנְהַיְּרָרִ הָּהָרְ הְנָה מְחָבִּי יְבָּרְי הָנָה מְחָבִּי יְבָּרָה מָה יְהַהְּיַ

וֹישַׁלְחוּהָ, שָׁאָם יֵדְעוּ שֶׁהִיא מִמְשְׁפַּחַת שָּאוּל הַמֶּלֶך

אַּטּשְׁוֹרוֹשׁ מִקּץ הֱיוֹת לָה כָּדֶת הַנְּשִׁים שָׁרַ נַעְּרָה וְנְעָרָה לְבָּוֹא וְ אֶּלִ-הַמֶּלֶנְ אָסְמֵּר וּמַּה־יַּעְּשָׁה בָּה: (יב) וּבְהַגִּיעַ שׁאַר בֵּית־הַנְּשִׁים לָדַעַּת אָת־שְׁלָוֹם יִלְכָּלְ נְנְם נְנְנְם מְנְצַבָּי מִעִּבַבָּנִ לְפָּׁנִי אַנָה עַלֵיהָ אַשֶּׁר לא־תַּגִּיד: (יא) אַר־עַּמָה וְאָר־מְיֹלְדְתָּה בָּי מֶרְהָבֶּי בָּית הַנְּשִׁים: (י) לֹא־הָגִּידָה אָסְמַר בּמֹלֵב וֹגֹחַזֹּבׁ וֹאָעַרַנְאַנוּנִינִי לַמִוּד בּוֹלְתוֹע בַּוֹאַגוֹע לַטִּעַ־לַצִּ מִבֵּינִע וְאֶת־מְנוֹמֶהָ לְתָת לָה וְאֵת שֶׁבַע <u>װְסֶּר לְפָּנִיוֹ זֵיְיְבַהֵל אָת־תַּמְרוּקוּי</u> (מ) נעיטב הנערה בעיניו נהעא בּמֶבֶב אָבַ־נֹב בַּלֵּג הַמֶּב בַּנָּהָגִם: אָלְ־נֵּרְ בִּגְּיִ נִשִּׁלְבַוֹּח אָסְתֵּרְ אָלְ־בֵּיִת לגּלוַע בֿבּנָע אָל־שׁוּשָׁן הַבִּירָה בְּהַשְּׁמֵע דְּבַר־הַמֶּלֶהְ וְדָהֹוֹ וְבְהַקְּבֵּץ וֹאִמַּע לַלַּטַוֹע מָנְצַבָּי, לַוּ לַבָּת: (ח) וַיְהִי יַפֿת־האַר וְטוֹבָת עַרְאָה וּבְקוֹת אָבִיהָ בַּת־דְּדוֹ בֶּי אֵין לָה אֲב נְאֵם וְהַנַּעְרֶה

GLY T

GLU T

: ពិភ័ព្ទិ

וַהְנְּטָה לַמְּדִינות עַשְׁה. לְכְבוּדָה הֵנִיחַ לָהֶם מִן הַפַּס

מַבֶּל הַנְשִׁים. הַבְּעוּלוֹת, שָאַף נְשִׁים הַבְּעוּלוֹת קבֵּץ: יַפֿבות בֿרוּך הוא אותו עת צָנָה כָּדֵי לְחַבְּבָה עָלָיוּ: وَعَرَالُمُ فِي الْمُعْرِينِ فِي هُولِهِ فِي هُولِهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّ אֶל בֵּית הַנְּשִׁים שֵנִי. הַשֶּנִי:

בְּלְ אֲשֶׁר הַאמַר. בְּלְ שְׁחִוֹק וִמִינֵי זֶמֶר:

יום: יומן:

נَيْݣُلِڗ עَقُرْكُ كُن كُن كُمْ لَا يُكُمْ لَا لِي كُلُولِ لِي فَرَالِ لِيَقْرَالِ لِي الْمُؤْلِدِ ل מבע בְּשְׁנַעַ מִּבְּעַ בְּשִׁנַעַ מִּבְעַ בְּשִּׁנַעַ בְּשִׁנַעַ בְּשִׁנַעַ בְּשִׁנַעַ בְּשִׁנַעַ מּלְכוּעוּ פֿטַבָּשׁ הַעֲּשִׁיבִּי הוּאַ־חָבָשׁ אַסְטָּר אָל־הַמֶּלֶךְ אַתַּשְׁוֹרוֹשׁ אָל־בָּיִת חַן בְּעִינֵי בְּלִרְלְאֵיהָ: (מו) וַתִּלְלֵח אָל־הַמֶּלֶךְ לָאִ בִקְּשְׁהָ דְּבָּרְ בִּי אָם בַּר מָרְדָּבֹי אַמֶּר לַלִּח־לִוּ לְבָּת לַבָּוֹא (מו) וּבְבַּיֵּגְיַעַ עַר־אָסְהָרָ בַּת־אָבִיהַנִי בָּי אִם־חָפַּץ בָּה הַמֶּלֶךּ וְנִקְרָאָה בְשִׁם: בּפְּילַגְּשָׁים לא־תָבָוּא עוד אָל־הַמֶּלֶךְּ מְּנִי אָּלְ־נֵּדְ שְׁעְּׁבְּיִ סְרֵים בַּמֶּלֶבְ שְּׁבֶּר וּבַבּקֶר הָיא שְׁבֶּה אֶל־בֶּית הַנְּשִׁים נַמֶּלַב: (גוּ) בַּאָּנִר ו נַיִּא בַאָּנִי לַהְ לַבְוֹא עִמְּה מִבֵּית הַנְּשָׁים עַּד־בָּית אָלַרַנְאֶלֶּרְ אָנְיַ כָּלִרְאָאָרִר הַאָּלֶּרִ יָּנְיִינִוּ הַנְּשִׁים: (יג) וּבְזֶה הַנַּעְרָה בָּאָה וְאָאָּר חֲדָשִׁים בַּבְּשְׁמִים וּבְתַמְרוּקֵי מְרוּקְיהֵוֹ שִׁשְּׁה חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶו הַמֶּר אָדָּיִם עַּעָּרְ חַבְּעָה בָּי בָּן יִמְלְאָּוּ יְמֶי

čáćĿ:

וּצְּבֶּטֶב בְּסֵבֶּב בַּבְּבֵר בַּנְבָר בַּנְמָנִם. בַּמֵנְבָר שֶׁתְּשָׁר מָרְדְּבָר בְּשְׁבְּעִים כְּשִׁוּווִת שָּׁבְיָה מִיּוְשָׁבָי כִּשְּׁבָּת בַּנְיִינִי: בְּבְשׁון מּוּרְסִי, וְאָין יוֹדְעִים שָּׁהָיָה מָרָיָה מַפִּיר זּבְּוֹנת בַּבְּבֶר לְמָבְבְּבִי. שָהָיי מְסַפְּרִים דְּבָּבִיהָם לְפָּנִיו رْشُرِنَ بُد. زُوشُولىد، مُو وَقُرُد: خَشَمَد وَقُرُكُ وَقُلْلُنُهُ أَوَقُدُهُمُ لَا يُؤْلُونُهُ لَهُ خُولًا:

אָן אָסְמֵר מַנֶּבֶר מוּלָבְים. לְפָּי שֶׁמֶּרְדְּבָּי יושָב

בְּמָפֶׁר דְּבְרֵרִי הַנְּמִים לְפָּנִי הַשֶּׁלֶב: (G) נּשְּׁאֵ נּישׁלַנּ אִנִיטִם הַּלִבְאָּא נּיפֹעִר לאָם מְנִבְּלֵי: (כֵי) וּנִבְּלַת עַּבָּלָנ לאַסְתָּר הַמּלְכֵּה וַהָּאָמֶר אָסְתָּר לַמֶּלְנִּ מֵעֶר בּנְּאָנִם וֹשִׁיבִּי אַסְׁעֵּרְ וָאָאַת (כב) וּנִּנְזֶע בַּנְּבֶּרָ לַמְרְבָּכִי וּנִּגָּר אַע־אָאָר יאַעָּר בּגַי סְרִיס־הַמָּלֶדְ וַיִּבַקְשׁי לִשְּׁלְחַ יָּר בַּמֶּלֶדְ אַחַשְּׁנִרשׁ: אָלִי־סָריסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְּׁמֶרֵי הַסַּף יְאֶׁר בְּאָתְּר בַּמֶּלְבְּ קְּצִּי בְּאָנָוּ נְמָרָא (ס) (כא) בּוֹמֹנִם בַּנִם וּמֹנִבְּבֹּנ עשָה בַּאַשֶּר הַיְּתָה בְאַמְנָה אִהְיּ מַנְבַּכֹּי, וֹאֵעַבַמֹּאַעֹּנַ מָנְבַּכֹּי, אָסִעַּנַ מְוּלַרְמָּה וְאָת־עַּמֶּה כַּאֲשֶׁר צָּוָה עְּלֵיה בַּאָתַר עַמֶּלֶב: (כ) אָנן אָסְשָׁר עַּגָּנְיָנ וְלְנִיפְּבֶּלְ בְּתוּלְוָת מֻנְיִת וְמֶּבְבָּלִי יִמֶּב נושנ מַאָּצִע כַּנָר בַּשֶּׁבֶב: (נִם) מְאָשָׁר אָסְתָּר וַהַנְּחָה לַמְּרִינוֹת עַשְׁה מְאָשָׁר גָּנְוֹל לְכָל־שָׁרָיוֹ וַעֲּבְּרָיוֹ אָת ច្ចាក ម៉្នេក (កា) ខ្មែម កូនុក្ស וֹגֹּאֶם כֹּעוֹעַבַעֹלְכוּעִ בַּעִאָהָצ וֹגַּעֹלִגַכִּעַ וּשֹׁמֵאַבְעוֹן וֹשֵׁמָב לְפָּׁלֵיוִ מִכָּלִבְעַבְּעוּלָע

L

הפיל פור. הפיל מי שהפיל, וְלֹא פִּירָשׁ מִי. וּמְקְּרֶא תולְמִיח, כִּי הוֹא יְהוֹדִי, וְהוּוְהַר עַל עֲבוֹדַת אֱלִילִים: שׁנַתּמֹנוּ בּבָּב, מִנְנַבַּי. באוטב או האוטטונע האוט מוע האוט וּמֹבְבַּבּ, בא יִבְּבַע וְבָּא יִשְׁטַוֹּהָי:

כְּבְׁתִּים וּמִשְׁטַּוְיִם. שֶׁעְשֶׁה עַצְּמוֹ אֱלוּהַ, לְפִיכָּךְ, دَنْهَاشُكِ خُنْشُكُمُد:

אַסר הַדְּבָרִים הָאֵלֶה. שֶׁנִבְרֵאת רְפוּאָה זוּ לִהְיוֹת

תּהַנִּם בַּבַּר בַבַּר בַּבַּר בַּבַּר

שְּׁהְשְּׁבְוּ מֵאֶט פַּמֶּבֶנוּ, לְהְיוֹח מִי שֶּהַפַּעַת בְּיָדִוּוֹ וֹגַּסַׁב עַּמֵּלֶב אָט מַבַּמֹשִי, עוּא מַטַּו בָּל בַּלֶּב דָּבוֹלָ בְאַבְּדֶם:

יְבְּחֵב לְאַבְּׁנְם. יְבְּחֵב סְפְּרִים לְשְׁלַחַ לְשָׁרֵי הַפְּרִינות. וֹאָׁט בַּטֹּ, כַּמֵּבֶב. לַטַט סַס לַתְּדוֹנַט כַּמֶּבֶנַ:

בוא:

ניסן בְשְׁנַת שְׁהַים צָשְׁרֵה לַמֶּלֶרְ מְּבְבֶּלֵי: (ז) בַּתְּבֶּשׁ הָרִאשׁוֹלְ הוֹא־תְּבֶשׁ אַמָּג בֹכֹגַבַּגְלַנִינ אַנַאָּוֹנְגָיָא זֹּם וּנְבַּלַת בַּמָן לְבַּהֵמֶּנֵ מִּעַ בָּבְרַנִּינִנִּם לַבַּגְוַ כִּי־הַגָּיִדוּ לַוַ אָת־עָּם מָרְדָּבֶיִּ (ו) וֹגֹבׁו בֹמֹגַנָּוו לַמִּאַלְטַ גָּן בֹּמֹנִבְּיכֹּו כּבַעַעַ יִּמְשְׁמַחַבַּוֹךְ לֵוְ וַיִּמְּבַא טַבָּן הַמְּבַר: (יא) וַיָּאמֶר הַמָּבֶּךְ לָהַמָּן הַבָּבֶּסֶף נְהַנְּלֵי: (ה) בּוְרָא הָמֶּן כִּי־אֵין מֶּרְבָּכִי בּבְבֵר מָבְבַּבְּה בִּירה הָהָם אֲשֶׁר־הָוּא אַּלִינְגָם וַיַּגִּיִרוּ לְנִימֶּן לְרָאִוְעְ נִיְעַּמְרוּ [כֹאִמֹנִם] אָלָגוָ וֹנָם וֹנָנָם וֹלָאַ הֻתֹּמֹת אַט מֹאַנֹט פַמֶּבְנַ: (ג) נֹגְיָג כאמַנם פּמֶלֶנְ לַמְּנְבֵּכֵי מַנְּוָהָ אַטַּׁיִ הַוְכָּנִ (Y) נּאִטְׁנְוּ הַּלִינֵי נִישְׁבֹנֵ אַמְּנַבְ לַּתְּהַבְּ וּמָבׁבַּבּבּ לַאַ וֹכִּבֿת וֹלַאַ וֹאֲטַּשֹׁוֹע: וְמֶאֲסַטַוֹנִם לְטַמֶּן כִּי־כֵּן אַנְּה־לָוְ תַּמֶּלֶב בּמֶבֶּנְ אָמֶבְבֹּאַתֹּב בּמָבֹנִ כָּבֹתֹנִם בּל_בּאָבׁיִם אַאָּב אִשְׁן: (ב) וֹכִל_הַּדְבִּי בּיאַלְּלִי, לְוֹנְמְּאַבִיוּ נְנְמְּםְ אֵעַבַכֹּסְאָנַ בְּתָּבִ הְאָנִים_הַּמָּבְ בִּוּאַבַעַבְּתְ אַבוב: (ס) בּמֶּבֶב אַבּאִנְנְתְ אָעַבַבְּלֵן בֶּּוֹבְנִמֹא (א) אַעַר ו טַּוְבֶּרֶנִים טַאַבֶּה אָנַר אָמַטְעָוֹרָנִע הַפָּיִל פּוּר הוֹא הַגּוֹרֶל

ו עּל־מְרִינָה וְמְרִינָה וְאֶל־שֶׁרֵי עַּם אַנּהְצַּבְׁבַּלֵּגְבַעָּבֶבְ לֵאֶלִבְנַפַּעָנִע אָאָר בן וּנְפַּעָר בְּכַלְאַמֶּר צָּעָר הָלָן צֶּלְ בּטַבְשׁ הַרְאִשׁוּן בִּשְׁלוֹשֶׁה עַּעָשׁׁ עַרְאַשׁוּן בְּתֵּינֶרְיָּבְיִ (יִבְ) וַיִּקְּרָרְאַיִּ סְפְּרֵיִי תַּמֶּלֶרְ לניון גַב וֹבַהָּם גַהַּהָּנִע בּוֹ כַּהָּנֶב בּוֹרַהַמְּבָהָא הַאַּגָּגִי צֹרֶר הַיְּהִוּדִים: אַעַבַּהְטַּוְ מִהַּלִ גַוֹן וֹיִּטַּּדָּע לַטַמֹּן אָּלְ יִּנְדְוֹנְ עַמְּלְנֵב: (יִ) נַיָּסֶרְ עַמְּלְנַ אָהְעוִע הַּגְבוֹנִגְ הָהָּגְ נַשִּׁלְאַכְּנִי עְנִיבֹּגִא לַאַּבְּׁנִם וֹהַאֱבֶּׁנִם בִּכּּנַבְבְּפֶׁם (מ) אִם הַּגַ עַּמֶּבְי מוּד וֹכִּעֹד עשים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שְוָה לְהַנִּיהָם: מְּנְוְע מִכְּלְ_עָּׁם וֹאֵע_בַּעֹי, עַמֶּלְבָּ אֵינָם בְּעַיה בְּלָל מְדִינְוֹת עַלְכוּתָּדְּ וְדָתִיהֶם נְאָנִן עַּם־אָטָר מְפָּנָר וּמְפַרָר בֵּין (ח) נּגְאמֶר הַמֶּלְ לַמֶּלֶּךְ אֲחַאִּנִרְוֹאַ לְפָּבֶּי הַמְּלְ מִיּנִם ן לְנִנִם יִמְטַבְּשׁ לְטַבְּשׁ

GLU Y

וְנִשְׁלוֹחַ סְפָּרִים. וְיִהְיּגִּ נִשְׁלָחִים אִישִׁפִר"א מרמי"ש בלע"ז. וְהִּוּא מָנְוְרֵה "אָם נִלְחִוֹם נְלָחַם" נִלְחִם, "הַנְּנְלֹה נְגְלֵיחִי" נְנְלֹה, "נְדְמֹה נְדְמֵיחִי": נְדְמֹה: פְּחָשֶׁנְן. לְשׁוֹן אֲרַמִּי פְּחָשֶׁנְן סְפִּוּר הַכְּּחָב ררישמאו"ם בְּלַעַ"ו: וְהַדְּת נְתְּנָה בְּשׁוּשַׁן. מְקוֹם שָׁהָנָה הַפֶּלֶּךְ שָׁם נִתַּן הַחֹק בּוֹ בַּיִּם, לְהִיוֹת עֲתִידִים לְיוֹם י"ג לְחֹדֶשׁ אֲדֶר. לְבַךְּ,

נְעָׁם מְרִינָה יִמְרִינָה פְּכִחָבָה וְעָם נִעָּם פִּלְשׁוֹנִוֹ בְּשָׁם הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרִשׁ נְכְהָּב פִּלְשׁוֹנִוֹ בְּשָׁם הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרִשׁ נְכְהָב הְמָלֶךְ בְנִדְ הָרְצִים אֶלִרְ-כָּלְ־מְּרִינְוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיר לַהָרְג יּלְאַבֶּר אָח-פָל-הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זְּלֵן מָף אָח-פָל-הַיְהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָלֵן מַף לְחָבָשׁ שְׁנִים אֶחָר בִּשְׁלוֹעָה עְעֵנְר

יִשְׁלָלָם לְבְוֹז: (יִד) פַּהְשָׁגֵּן הַכְּהָב
לִהַנְתֵּן דָּתֹ בְּכְלֹ־מְדִינְה וִמְדִינְה נְהְנָה בְּלִיי
(טו) הֲרָצִים יִצְאָּוּ דְחוּפִים בּדְבָר
הַפֶּלֶּךְ וְהַנְתְּ וְהְנָה בְּשִׁישֵׁן הַבִּירֵה
הַפֶּלֶךְ וְהַנְתְ יִשְׁבָוּ לִשְׁהֹוֹת וְהַעָּיר
שוּשָׁן נְבִוֹכְה: (פ)

GLUY 6

01 xant

الأخلية بريان بائن من من من الأرب

. ភ្នំ ក្រុម ក្រ ក្រុម ក្រុម

בְּי אֵין לֶבוֹא. אֵין בֶּרֶךְ אֶבֶל לֶבוֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ הְבִּיבְרְנִאָּר וְשֶׁנְּהֵי מִסְׁשִּׁרְ אֶבֶל לֶבוֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ

נְּמֶלְינְנְיִם עַּלְ כָּּךְ לְפָּי שֶׁהְשָּׁהָחָוּ לַצְּּלֶם בִּימֵי הַמְלְינְיִם עַלְ כָּּךְ לְפִּי שֶׁהְשָּׁהָחָוּ לַצְּלֶם בִּימֵי

פֿבֿאַע פַכּטָר אָאָר אָמָר הָמָן לִשְׁלוּל מַבְבַּבִּי אַנִי כִּבְאַמֵּב עַבְּבִי נְאָנִי ו אַמְּג לְפָׁנִג אַמַּג בַּעֵּלֶב: (וִ) נִגַּנָּג לָנָ בְּעָלֵב אֶבְבְעָבְבְּבִינִ אָבְבְבְעָוּכִ עַּגִּיִּר לַנֹתַׁע מִּעַבוֹּע וֹתַּלַ מִּעַבוֹּע: (וִ) נִגֹּאֵ טַאָּמָיִג לַפַּנִינִי וַשְּׁאַוֹּטִי אַלַ_מָּבְעָּבִי אָסְטָּר לַנִּעָּרְ מִסָּרִיסֵי נַמָּלֶרְ אָאָוֹר תּבּנו מִגֹּלֵנו וֹלַאַ לַבָּל: (ע) וֹטַלַוֹאַ בּלְנִים לְטַלְבָּיִהְ אָטַבְעָבְׁנְבָּיִ וּלְטַמִּיר נשֹעַםלְעַל בּמַלְכָּב מְאָב נַשַּאַבַם נְעֲרְוֹת אֶסְתְּרְ וְסָרִיסֶיהָ וַיַּגִּירוּ לָה נֹאָפֶּׁר יַצַּע לֶרְבֶּיִם: (ד) וְמָבוֹאִינָה לְּיְהְוּלִים וְצָּוֹם וּבְּבֶי וִמְסְפֵּּר שַׁלִ בֹבר־טַמֶּלָב וֹבַעוֹ עַּנִּיעַ אַבָּיעַ וּבְבָל־מְרִינָה וּמְרִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר אָל_אָּאָר עַשְּׁלֵב בֹלְנִיִּה אָלֵי: (יִ) תו לפְּנֵי שְׁעַרַ־הַמֶּלֶךְ כָּי אָין לָבָּוֹא וֹמְלֵטִי גִּילְטִי וּמְלֵיני: (כ) וּנְּדָוָא תּלְל נֹאַכֶּב נַבּגֹאָ בַּעַוֹּב עַבָּגַב נַבּוֹגַּלַ וּצְלַנֹת מִבְנַבֹּי, אָעַבַּלִּנְת וּצְלַבַּתָּ

(א) וּמְבֹבְּׁבְּיִ גְּוֹגְ אֵעַבַּלְבַאְּאֶּב וֹּהֹאֶבִי

,,, בֹּבְשׁוּע ~~,~~,

פְּרָשָׁת הַבֶּּטְף. פֵּרִישׁ הַבָּטָף: אַל הְּדָּפִי בְּנִפְשָׁף. אַל הַחְשְׁבִי, בְּמוֹ "וְהָיָה בַּאַשֶׁר רְּפִיתִי". "אַל הְּדָפִי בְנִפְשָׁף": "אַל הְהִי סְבִּדְה לְהַפֶּלְם בְּיוֹם הַהְבֵּנְה בְּבִית הַפֶּלֶף, שָּאִין אַהְּ רוֹצְה בְּטְבֵּן אֶת עַצְּמֶף עַבְּשָׁיו עַל הַפְּבֶּר

שַּׁבְּרִישִׁי בַּגִּעִי בַּוּאַעַ בָּוֹנִי וְהַבָּּלֵבִי מְבֶּלְ־הַנְּהְוֹיִם: (יוֹ) בְּי אָם־הַחֲרָעִׁי אַן עַׁרְמָּג בְּנְפְשָׁרָ לְנִימְּלָה בִּיתַ בַּמֶּלֶנ (יג) ניאטֶר מֶרְבָּבֵי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר נּיּצִּירוּ לְמֶּרְבַּבְיִ אָת דִּבְּרֵיִ אָסְתֵּר: (פּ) אָל־הַמֶּבֶּךְ זֶה שְׁלוֹשָׁים יְוֹם: (יב) עּוֹעֹל וֹעֹנִי נֹאָנִי לַאַ נֹלֵנְאַעי, לַלָּנָאַ מֹאֹמֶג 'וְמִהִם בַּוְ נַשְּׁבֹּנ אַע הַּבֹנה אַאָּר לְאִינִקְּרָא אַנוֹת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַּר נְבְוֹאַ־אָלִרַהַמֶּלֶּוֹדְּ אָלִרְהָהָוֹלְצִּר הַפְּנִימִית וְגַבְּנִת אַמֶּר כָּל־אָיִעִּי וְאִשֶּׁה אַעֶּר כַּלְ הַלְּבֵוֹ נַמְּלְנִ וֹהַם בְּלִוּנְוָע נַמְּלְנִ לַנְיַטְרָּ וַעִּׁאַנְיִרָּ אֶלִבְעָּרָנִי אָלִבְעָּרָנִייִ ַבְבֶּבֶׁי מֶבְבַּבֶּי: (יִ) וַתְּאִמֶּר אֶסְתֵּר (מ) נֹּבְוֹא בַעוֹב נַיֹּגַיִּ לְאָסְעָּר אָע לְנִינִים בּּוֹבְלָנִ וּלְבַבּאָת מִלְפָּבָּוֹו הַּלְ-הַמֶּשׁי: לַבְּי וּלְצַּוֹוְת עַּלְיהָ לָבְוָא אָל־הַמֶּלֶךְ לַנְ לְבַּוֹבְאָנְע אָת־אֶסְהָּר וּלְבַּגִּיר אַמִּגוֹם בֹמוּמִוֹ לַנַמִּמִינִם זֹעוֹ לאַבְּבֶּם: (ח) וְאָת־פַּהְשָּׁגָּן כְּתְּבַבַּהַ עַּל־גָּנְוֵי טַמֶּלֶדְ ביהודיים [בַּיְּהוּדָים]

GLY 1

GLU II

וְעַכְשָׁיוּ בְּרָצוֹן:

וֹמֹבְרַתְּ אַּלְּבַנִי: "אַׁמֶּב כָאַ כֹּבַּנִי, מָתַּב תַּטַנִי בֹאָנָם אַשֶּׁר לא כַּדְּח. שָאֵין דְּח לְכָּנֵס אַשֶּר לא יָקְרֵא. אָם גַּטְׁפּא בַּּגַּ נַמְּבֶנג כַּתְּוֹנִי נַבְּאָנִי מִינוּא זָמָן נַנְיַנִינִי: ומִי יוֹדַעַ אָם לְּעֵת בָּוֹאַת הָגַּעַהְ לַמַּלְכוּת. וּמִי יוֹדַעַ

בְּיוֹם י"ג נְכְּחְבוּ הַסְּפָּרִים:

מֶּל פֶּסַׁט' מֶּנִיטְׁתַּנָּנִי יִי"ר בְּנִיסָן וַם"ו וַם"ו, שֶּׁהָרֵי זַיַּעְבר מְרְדְּכִי. עַל דָּת, לְהָּהְעַעָּוּת בְּיוֹם מוֹב רַאִּשוֹן

לַמִּוּמֵּן וֹאַנְעוּ הָּגַנְ וֹאַגְ-עַאָּכֹבְוּ (ס) כְּנֵוְסְ אֵעַרַכָּלְרַנִיְּהְנִים הַנִּמְאָאָים אַסטר לַנַאָּיב אָל־מָרְבָּבֶי: (מוֹ) לַבְּ בּוָאַע בַּצְּתַּשׁ לַמַּלְכִּוּע: (מו) וַשַּׁאָמֶר וכֿית־אָבָיף תֹּאַבֶּדוּ וּמָי יוֹדְעַּ אִם־לְמָּת בַּם־אָבָי וֹנְעַי אָצָה בָּן וּבְבָּן אָבָוֹא

וַגַּהַּתְּ כַּכְּלְ אַׁמֶּגְ בֹּגוֹעִי הֹֹלִנוּ אָסִעַּג: אַלוֹטִי אַלוֹטִי: (וּוֹ) זֹהְגַּלָר מָנְצַׁכִּי אָל־הַמֶּלֶךְ אָּעֶשׁר לְאִ־כַּדְּתּ וְכַּאָּעֶשׁר יְעְמְיָר לַיְּהִוּדְים מְמְּקְוֹם צַּחֶר וְצִּהְ וְצֵּלְ־הִעְּהִי שְׁלְשֶׁת יָמִים לֵוְלָה וְיֹּוֹם

ذك:

מׁבַּׁבְּא: אַב אִם טַּהְאַלָּ, מִמֶּנִּ, טַּבָּי, נַּמַּלְכוּת, אָטוֹ שֶׁמְׁכַּר אַחֲרֵיו גַּם הוא בָּמֵל הַמְּלָאַכָּה. ופְשוּטו שֶל כְבְּשִׁי וֹטִוֹר בּוִ וֹאַנְים לְבַּשֵּׁל הַמְּלָאְכָּה. וַאָטַשְׁוֹרוש הַפַּלְכוּת. הוּא בִית הַפִּקְדָש, שֶהְהְחָהִילוּ לְבְנִותוֹ בִּימֵי תר חַצִּי הַמַּלְכוּת. דְּבָר שֶׁהוּא בָאֶמְצַע וּבַחַצִּי :,,,inbñ

נוּט עַּלְבְּתְה בְּמִב בְּאַטְ אִמַר "וֹנוּט לְבָּתָּי אָע מַלְכוּח. בְּגְרֵי מַלְכוּח. וְרַבּוֹחֵינוּ אָמְרוּ: שֶׁלְבָשָׁחָה

מִעַ אַּאַלִּעָּר וְנִדְּעָן לֻצְּ וְמִעַ־בַּלַּאָעָרָ וַבְּאִמֶּר פַמֶּלֵב לַאָּסְמֵּרְ בַּמְאָמֵּר פַבָּוֹן אָגַבַּפְּאַשְׁיִבְּי אָאָרַבְּאָאַנָּב אָסְהָּרִ: (ו) אַע_בַּבַר אַסְתַּר וַיָּבָא פַמֶּלָבְ וְטַמֶּן בּמֶּבֶב מַבַּבוּ אָת־בַמֶּן לַגַּעּוֹיִת אַמָּג בַּמֹּמִיניג בְוָ: (בי) וּגֹּאָמֶג נְבָוָא פַּמֶּׁלֶבׁ וֹנַבֶּלוֹ פַּנְּוֹם אָל־הַמִּשְׁהָה וּשִׁאַמֶּר אֵסְמֵּר אִם הַּגַרַנַּמֶּבְנַ מֻוָּד תַּגַם בַּעַּלְכוּנִי וֹנִדָּעָוֹ לֵבַ: (גַ) מעבלנ אמער המלכה ומה בקשוף נַאַּגֹר לַבְּ נַמֶּלָנִ אַמְר בְּיָרוֹ וַהְקְּבֶר אֶסְמֵר וַהָּגַע בְּרָאִש בּמֶבֶב לַאָּסְמֵּב אָעַרַשַּוֹבָיִמ בּוֹּבָב אַמְבַּע בּּטַבָּר נְשְׁאַב טַן בִּעִּנִין וַבּוֹשֶׁם כְּרְאַוֹת תַמֶּלְדְּ אָת־אָסְתֵּר תַמַּלְכָּה הַמּּלְכִּוּת נְכַּח פָּתַח הַבֶּוֹת: (ב) וַיְהִיּ וַבּמֶלְב יוֹשֶׁב עַּלְ-כִּמֵא עַלְכוּעוַ בָּבֵינע בית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֻכַח בֵּית הַמֵּלֶךְ אַסְמַר מַלְכוּת וַמַּעֲמָד בַּחַצַּר (א) וֹגִינִי ו בּגוִֹם נַאַּלְיָאָי וֹעֹלְבֹּאַ הַגַּבְעַהָּגִּ נַעַּלְבָּוּע וְעֵהָּאָ: (וּ) וַעַּהָּגַ

אַינֶנּנּ שנֶה לִי. אַינִי חָש לְבֶל הַבְּּבוּר אֲשֶׁר לִי: בְּלֹא רְשׁוּח. וַיִּחְאַפַּק אישמומ"ר בְּלַעַ"ו: וּיִהְאַפַּק. נְהְחַוּל לְנְעֵב עַל בַּעְסוֹ, כִּי הָיָה יֶבא לְהָנְּקִם בּנְמִים, כְּנַכּוֹת כְּךְּ אֶת עַמִּי וְאֶת מוֹכַדְתִי: וּמְטָר אָנֶנְשֶׁה בְּרְבֶר הַמֶּלֶך. מַה שֶּבְּקַשְׁהָ מִמֶּנִי בָּל iīēLīn' iau āāā.a Lē.a: בַּמֶּלֶב וּבַּאָּבִים, שֶׁנַמֶּלֶב יַחְשׁב שֶּׁרוּא חושׁק אֶלֶיהָ בֿבֿב: מַׁנִי בְּאַמַנִי אָסְמֵר מִוּשְׁנִי אָט טַמָּן בָּב, לְלַנֹאִן יַבוא הַמֶּלֶב וְהָמֶן. רַבּוֹהִינוּ אָמֶרוּ מְעָמִים הַרְבָּה

אַנִּי קְרוֹא־לָה עִם־הַמֶּלֶך: (יג) וְכָל־זֶה אַשֶּׁר־עַּשְׁתָּה בָּי אִם־אותִי וְגַּם־לְמְתָּר אָסְמֶּר בּמּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אָל־הַמִּשְׁתָּה (יב) ניאֹמֶר הָמֶן אַף לא־הַבִיאָה אָאָן הַּלְרַנּאָּטְן הַּלְרַנּאָּרִים וֹהַּבְּדֵי, נַפֶּלֶנְי: בּנֵינו וֹאֵעַ כֹּלְ אַמֵּר צִּבְּלְוָ עַמְּלֵבְ וֹאֵע נוֹסַפֶּּר לַנִּהַ בַּמָן אָת־כָּבָוֹד עַּשְׁרָוֹ וְרַב מושבולו וֹמִעשוֹנה אֹהשׁו: (גאַ) בְּלֵוּ וֹבְּלֵוּא אֵלַבְנֵיתוּ וֹנִּתְּלָם וֹבְּלֵא בַּמֵּנ אַגַבּבנני בַמְנִיבּי (ג) נּיִנִיאַפּּצ בּמֹבִב וֹבאַבֿם וֹבאַבוֹת ממּבּוּ וֹנּמֹבֹא צֶׁר וֹכֹּבְאִוּעִ עַּמֶּׁן אֶׁעַבְּלֶבְנָּכָּגְ בַּׁהַּהַּב נּבּא בַבּוֹם בּנִים בּבינא הַבּטֹם וֹמִוֹכ וּמְטַּר אָמֶשְׁר כּוְבָר הַמֶּלֶב: (מ) וֹבַמֶּו אָגַבַפּמְהַשִּׁי אָאָגר אָאָאָר לַבָּם וֹבֹהֹאֲוַע אָעַבַּבֿאָעַג זֹבָוָאַ עַשֶּׁבִּנַ נֹאִם הַּגְ-נַמְּבְנִי מָנִד לַעִּעְ אָּע-אָהֹאָלַטָּג (ע) אִם בֹּגֹאִנִי. עַנְּ בֹּגִינִי. עַמֶּבִּנִּ אָסְטַּר וַתַאַמַר שְּאַלָּהָי וּבַּקַשְּׁיִהְיַ

GLU L

ħΙ XQUL

אַינָבּוּ שׁׁנָה לֵי בְּכָל־עֵּׁת אֲשָׁר אֵנִי רֹאֶה์ אֶת־מְרְדָּבַיִּ הַיִּהוּדִּי יוֹשֻׁב בִּשְׁעַר הַמֶּלֶהְ: (יד) וַתְּאִמֶּר לוֹ נָהָשׁ אִשְׁתִּוּ וְכָל־אְהַבְּיוּ יִעֲשׁוּ־עֵץ ׁ גָּבָה חֲמִשְׁים

אַמִּה יבּבְּקָר ו אֵמִר לִמָּלָר וִיִּחְלִּר הַמִּשְׁהָה שְׁמֵח וַיִּימָר הַדָּבָר לִפָּנִי הָמֵּן אַת־מְרְבֵּכִי עְּלְיִוּ וּבְאִ־עִם־הַמָּלֶּךְ אֶל אַמְיּ יְבְּיִּךְ עְּלְּנִי וְבְאִ עַוֹבִּיר, שֶּׁרְאָה עִינו שֶׁל מֶלֶבּ דָעָה עַל שָּאָעַר שִּיִּהְיוּ וֹנְחַלוֹ הַפְְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל יַד אִישׁ. וְאָח הַבָּּמָר לא iāēLīrus:

לְבּוְ תַּלְ חָּוּשְׁנִיׁנִי אָסְמֵּב אָט כִּמָן חָּמָא נְטְנָה תִּינֶיהָ בּוִ נְּדְּרֶה שְׁנַת הַמֶּלֶבְּ. גֵס הָיָה. וְיֵשׁ אוּמְרִים שָם אֶת וֹאֹמֹּׁׁ נַעַּׁוֹ כַּעַוֹּ בַּלַכוּעַ בַּעַאַמוֹן: יַנּמְּלָנִ וֹסָנִס אָּמֶג בֿכֹּד הֿלָגוָ יַנּמָלָנִ נְבָּנְאַנְ לְבָּנְתַ מַּלְכָנִע אֵׁמֶּב לֶבַּתַּבַנְוּ אַגַּה אַמוֹר הַפֶּלְבְּ חַבָּץ בִּיּלֶרוּ: (חַ) ַן װַר מִמֶּנִי: (וַ) נַנְאמֶר נִימָן אָל־הַמֶּכֶּר בְּלְבָּוְ לְמֶנְ זְטִׁפְּׁאַ עַמֶּלְנִי בְּתְּמָּוְעִ נְצֵוֹר אַאָּר עַמֶּלְרְ חַפָּא בִּיקְרְוֹ וַיִּאִמֶּר הַמֶּוֹ נּגְאִמֶּר לְוְ נַמֶּׁלֵב עַּבַ־לַגְּשָׁוָע בָּאָנִשִּ וּנֹאָמֶׁר נַמֶּלֶב יָבוֹאַ: (ו) וּיִבוָאַ נַמֶּן הַמְּלָנְ אֵלָיו הַנָּה הָמָן עַמָר בָּחָצֵר אַאָּגַרַיַבְּלָן לְוָ: (בִּי) וֹבְּאַמְׁרָוּ וַּהְּבֹי לְמֶבֶׁנִ בְעִבְנִע אָעַבְמָבְנָבָּהְ הַּבְבַנַהְא בָּא לַטַּאַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַהָּיצוֹנָה לֵאלָר (ב) נּגְאמֶר טַמֶּלְנִי מֶּג דִּטַּאָר וֹטַמָּן יַּמְבְּׁנְ עֹאָהֹֹעָתוּ עַאָּבַוֹּאֹאָיַ מִּמְוָ נִּדֶּב: וּלְנוּכִּנִי לְמֶּוֹבְּבֹּרְ, הַּלִבוֹנִי וְבָּאָמֶׁנְוּ וָהַּנֹֹי (x) נּגַאַמֶּר נַמֶּבֶנְ עָּרַ-נַּעֲמָר יֵבֶּוֹר בֹּלְתִּוְ לְתִּגְנִם גָּוַ בַּעֵּלְנֵי אַנַהְאָנוֹנְוָתְיִ סָריםִי הַמֶּלֶךְ מִשְּמָרֵי הַפַּרְ אֲשֶׁר ביניד מְרְבַּלִי עַלְבַבְּלְתָּלִיא וֹמָבָתְ אָנִי ַנּמֶּלֶב: (כ) נּגמָאָא כֿעָנִר אָאָהַ בֹבְרֵג בַּגְּטָגִם וֹגְיבִוֹנִ לַלַבְאָגִם לַכָּדָּג וֹנְאַמֶּׁר לְנִבְיגֹא אָטַ־מַפֶּר הַוַּּלְרָוָנְעַ

וּבְשֶׁכִם תוְלָים עוֹלִים עַר לֶבְקִיעַ וְעַר הַכּוֹבְבָים: לְכוֹכְבִים וּלְעָפֶר. בְּשֶׁהֶם יוֹרְדִים יוֹרָדִים עַר לֶעָפֶר, אַׁמֶּר הַטַּכְּוָטַ כְּוְפָּבְ וִינְ, אַמְרָה: אַמָּר זוּ וִמְּשָׁבִּוּ נישב מבובני. לשקו ולמעניתו:

נַכּטֹב בואת אָבום:

\$4_בּמֹמְשׁׁב אַמֶּב_הַּמְּשׁׁבַ אַסְשַׁב: בּמֶּלֵב בּגֵּיעוּ וַיַּבְהַלִי לְהַבָּיא אָת־הָמֶוֹ (יד) עוֹדָם מְדַבְּרֵים עִמֹּוֹ וְסָרִימֵי לאַ-עוּכֿל לְוּ בִּירַנָּפָּוֹלְ עִּפּּוֹלְ לַפָּּנְינִי מְרְבֶּכֵי אֲשֶׁרְ הַחִּלְּוֹתָ לְנְפָּל לְפָּנִיוֹ וְנֵוֹרֶשׁ אִשְׁתֹּוֹ אָם מִנְּרַעּ הַיְּהוּלִים אַע כַּל־אַשֶּׁר קְּרָה וֹפֹּאִמֶרוֹ לוֹ חַכְּמֶינוֹ נּוֹסַפֶּּר עַמְּׁנ לִזְיֹבְת אָהֵעוּ וּלְכָּלְ-אָנִיבְּינוּ אָלַבנּיתוּ אָבֶלְ וַחֲפָּוּי רָאִשִּ: (יג) מֹנבׁל אָנַ אַּגַ אַבּ הַמַּנְנַ וֹטַמֹּן וֹנַמַּן אָאָר הַפֶּלְבְּ חָפָּא בִּיקְרָו: (יב) נַיִּשְׁר בְּעִיר וַיִּקְרָא לְפָּנְיו בְּבָּר יִעְּשֶׁר לְאִישׁ נגלפא אים מובלבלי נגוביקבין בושור (יא) וַיַּקְּח הָמֶן אֶת־הַלְּבָּוֹיִשׁ וְאֶת־הַסֿוֹס אַגַעּפֿג בֿבָּר מפֿג אָאָה בּבּּרֹטַ: לְמֶרְבֶּבֶי הַיְּהִּדְי הַיּוֹשֶׁב בְּשָׁעַר הַמֶּלֶךְ וֹאָעַבַּפוּסְ כַּאָאָהָר צִּבָּבִיעַ זֹהָאָבַבֹּן בּמֶּלֶבְּ לְנַבְּלוֹ מַבֵּר קַח אָת־הַלְּרָיִּשׁ נמכנ טַכּא בּיקר: (י) ניאַמר וְקְרְאָוּ לְפָּנְיוּ בְּכָה בִּעְיִי בְּאָישׁ אַשֶּׁר וְהָרְכִּיבָה עַל־הַסוּס בְּרְחָוֹב הָעִּיר אַעַרַקּאָיִשׁ אָשֶׁר הַמֶּלֶרְ חָפֵּץ בִּיקְרָוֹ משָּׁנִי עַמֶּלֶנְ עַפּּוֹשְׁמִים וְהַלְבִּישׁוּ (א) פַּלֵילְה הַהוּא נְדְדֶה שְׁנְת הַמֶּלֶךְ (ט) וְנְחוֹן הַלְּבוֹשׁ וְהַסֹּוֹס עַּל־יַּדְ־אִּישׁ

GLU L

LI

מַקוֹם שֶׁנָאֶמַר: "וַיּאמֶר, וַיּאמֶר" שְׁנֵי פְּעָמִים, אִינוֹ וּאמֶר הַפֶּלֶבּ אַהַשְּׁוֹרוּש וַיּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַפַּלְבָּה. בָּל אוסם בעיות כְּךְּ בַּעָּבָרִים הם וְזַרְעָם:

אָנִטֹם כְּתְּבָבִים וְלַמְּהָבִּטוּט וַלַבֵּל כַּפָּמוּן אִן כַּטִיני تَقْرُكُ شَمْطٍ؛ لُلَكُ مَنَا لَائَمُنَكُ فَيْنَا مِا رِبَقَا: فُحِد כִּי אֵין סַּצְּר שֶנֶה בְּנֵנֶק סַּמֶּלֶך. אֵינֶנּוּ חושִש בְּנֵנֶק הוּלוֹבְטַ לִוֹנִע שַׁבַלִּע תַּכָ תַּפָּג וּמוּכָבַעַיג:

שׁנְּטֵּן לִי נַפְּשִׁי. שֶׁלֵא אֵהָבו בִּשְׁלִשָּה עָשָׁר בַּאָרָר

בְּטַבְוַט אוניִבוּ וּמֶבְ מַבְּנֵב וּמִיבֹּגִּ בַ מַּמָבָב מַסַּם כַּפָּנִנִי: גַם הָגַה הָעֵץ. "גַם" רְשָה אַמֶרֶת עְשָׂה שֶׁהֵכִין הָעֵץ نْفُمُا رَقَرَ. وَهَزُهُكَ يُنُورَ:

خ، خُذَنُكِ: بَرْفُلُكِ فِلْمُكِ نُوهُنَكُ لِأَنْ أَنْ فُلُمُ لِي أَنْ فُلُمُ لِي أَنْ فُلُمُ لِي أَن עְלְכִים הִיא, דְבֵּר עִמָּה הוּא בְעַצְּמִי:

עמָה עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. עַכְּשָׁיו שֶׁיָדַע שֶׁמָמִשְׁפַּחַת אُבُّא כְּמֹבְבַתְי וּמֹבַבַתוּ וָתָּבְ זִינִי: בַּטִּטַבְּּנִי בַּנִינִי מַבַּבּב

צַּר וָאוֹנֵב הַמֵּוֹ הַבֶּע הַזָּה וְהַמֵּוֹ נִבְעַּת לַגְּאָנְעִ כַּוֹ: (ו) נַעַּאָמֶׁר אָסְטָּר אָנְאַ עוא זֹבן וֹאַגַ-זֹב בְוּא אַמֶּגַ בַעֹלָאָן לַבַּוֹ אַּחַאָּוֹנְנְוָתְ נֹּצְאָמֶׁר לְאֵּסְׁעַּׁר תַּמַּלְכָּבִי מֶּי בְּנָזָל נַמֶּלֶנֵי: (ס) (צ) נּגָאמֶר נַמֶּלֶנִ נְמְפַּרְנוּ הָחֲבֹשְׁהִי בִּי צֵּיוֹ הַצֶּרְ שֹׁנֶה וּלִאַּבָּׁע לְאֵבָּוּ לַהֵּבְּוִים וֹלְאָפַּטִוּע וֹמׁכָּבׁוֹנְ אֵׁנֹּג וֹתַּמָּג לַבַּאָמֹגִּג לַבַּבַּוֹיִ בֹאֹאֹלִטִי נְתַּטֵּי בְּבַלַּאַטִּי: (ב) כֹּי וֹאִם_הַּגַ_עַּמֶּבִנִּ מֻנִד שַׁלָּעַבַיֹּג וַּלָּמִג נעאַמָּר אִם בֹּגָּאִנִי. עַוֹּ בְּגִּינָיִּ בַּמֶּבֶנִּ ןְתַּעְשׁ: (גַ) וַמַּעַן אָסְתָּר הַפַּּלְכָּה לַב וּמִעַ־בַּאַמְתָּב עַּרִיחָצִי הַפּלְכִוּת מַּבְשְּׁאֵלְתָּךְ אֶסְתַּרְ הַפַּּלְבָּה וְתִּנְתָּן לְאֶּסְמֶׁר גַּם בַּיּוֹם הַשֶּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיֹּיִן גם_אַסְתַּר הַמַּלְבֶּה: (ב) וּיּאִמֶר הַמָּלֶב

עַמֶּלְרְיּ שֶּׁלֶבְרִי: (פּ)

תַּגַבּתְא אַמִּגַבְיכֵּלוּ לַמְּנִבְּכֵי, וַשִּׁמַנִּ שׁנְבֵינִ הַּבְּנֵנִ: (גִ) וֹגִּטְבוּ אֵּעַרַבַּעָּׁוֹ בַּמֶּן נְּבְהַ חַמְשָּׁים אַמֶּה וַנְאִמֶּר הַמֶּבֶּר אַמָּר דְּבֶּר־טְוֹב עַלְּדְּ עַמֵּד בְּבֶרי הבּה־הַעֵּץ צַּשֶּׁר־עַּשָּׁה הַקָּר קַמֶּר קַמֶּר קַמֶּר בַּמֶּר אָטָר מִן־הַסְּרִיסִים לְפְּגֵיִי הַמֶּּלֶךְ גִּם ַבְּלֵּגוֹ עַפְּנִ: (סִ) (מֵ) נַגְּאמֶר עַּרְבוּנְהַ תמּג בּבּנִע בּבַּבְר נְגֵּאָ מִפָּג בַמָּבְר נִפְּרָ וּגְאמֶר הַמֶּלֶךְ הַגַּם לְכְבָּוֹת אָת־הַמַּלְבָּה נפַֿל עַל־הַמְּטָה אָּשֶׁר אָסְתָּר עָּלְיָה בּבּימָן אֶל־בֵּית ו מִשְׁתַּה הַיּוֹן וְהַמֶּוֹ מאָע בּמֶּלֶב: (ע) וְבּמֶּלֶב אֶּב מֹצִּנְּע בּמּלְכָּה בִּי דְאָה בִּי־כְלְתָה אֵלֶיוֹ הַרְעָה וֹטַמֹּן הַמַּר לְבַּצֹוֹת הַּלְ ַדָּפֹּתו שֵׁאָסִעַּר בּחַמְתוּ מִמִּשְׁהַה הַבּוֹן אֶל־גִּבּת הַבִּיתָוֹן (א) וַיָּבְאִ נַמְּלְנִּ וְנַמְּוֹ לְהֵשְׁנוֹנִי מִלְפָֹּדָ, נַמֶּלְנַ וְנַמְּלִבָּי: (וֹ) וְנַמְּלְנַ לִם

GLU 1

בְּבֶם' וְבֶל מַר שֶּׁהאמֶרוּ יַאֲמִינוּ הַכַּל שֶׁמֵאִהִי הוּא. הְנֵה בֵּיח הָמֶן וּגוֹ'. ומַעַּהָה הַפֿל רוֹאִים שָּאָנִי הָפֵּץ לְבַּתְּבִיר אֶת רְעַה הָמָן. שֶלא הִחְקַבִּים עֲצְתוֹ הָרָעָה:

לְכֹּוּכֹּנִי אָוּן אַנִיכִּוּן אַטָּם לְנִיּתְּוּכָם' אָלָא "בַּטְׁבוּ" מָּט פּוּא לָּפּי. אִינְּר פּוּא לֶרוֹב לָפּי לֵרוֹב לָפּי

אָּטַ_הַּעָּׁי, וֹאִׁיכִּבְׁרַ אִנַּכַּ 'וֹבְאִיִטִי אוכֿל וֹבְאִיתִי בָּבְעָהָר אָשֶׁר־יִמְצָא בְּבֶלְ מְּלֵנְנְעִי עַמֶּלְנֵי: (נ) כָּּנ אָנְכָבִי אַשֶּׁר בְּתַב לְאַבֶּּד אָת־הַיְּהוּדִים אַשֶּׁר מְנֵוֹמֵתְ בַּמֹנוֹ בַּוֹרַבַּמְּנָתָא בַּאַּנְגִי . אׁנֹג בַּאֵגנְגנג נַכַּטֶּב לַנַאָ*ה*ֶנכ אָטַ-נַסַפַּנְגם לְפַּבְּיִנְ וְכְאֵשׁׁרְ עַבְּבָרְ לְפָּבֵינִ עַפֶּבְלָבְ וְמוְבָּבִי אִם הַּגְ עַמֶּבְנֹי מְוָד וֹאִם עָהָאָני, שָׁוֹ לשּהֹעִב לַכּוֹנִ בּשֵּׁבִב: (צִי) וַשַּאָמֶב לְאָסְׁמֶּר אֵׁע הֻּגְׁדָׁה נִּוֹּנִיׁד נִעָּׁלִם אָסִׁמֶּר עּל־הַיָּהוּדְים: (ד) נַיִּלְשָׁט הַמֶּלֶךְ בְּאַלְיָגְ וֹאֵעְ לִּטְׁהַלִּעָּוְ אָׁהָּׁרִ טְהָּר וּשֹׁעַׁעַּבּּוֹ עַבְּעַלְּבַיִּגִּיבְ אָעַבַּבְּגַּעִ עַבְּעַ לְפֹֹלֵגְ עַמֶּׁלֶבְ וַעִּפְּלְ לָפֹׁלָגְ בַלְּלָגִוּ וַעַּבֶּב בַּעְן: (פּ) (ץ) וַעִּוֹטָּל אָסְמָר וַעִּדְבָּר וּשֹׁמִם אֹסשׁר אָעַבלּוֹבַנֹּרִ הַּגַבַנֹּיִע אַאָּר בְּאָבִיר מִהְסָוּ וַיִּהְּנָה לְמָרְדָּכֵיִי בוא־לֵב: (ב) וַנְּסַר בַּמֶּלֶב אָת־טַבַּעְּתָּן לפְּנֵי הַמֶּּלֶדְ בְּיִהְנִיּדְה אָסְחָּר עָה היהודיים [הַיְּהוּדֵים] וּמֶרְדָּבַיּ בָּא לְאֶסְהָּרְ הַמַּלְכָּה אָתְ־בָּיִת הָטָוֹ צֵרֶר

(א) בַּיִּוֹם הַהוֹא נְמַן הַמֶּלֶּךְ אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ

בְּיַר הָרֶצִים. רוֹכְבֵי סוּסִים שָצְּנָה לָהֶם לֶרוּץ: בְּבְטְבֶה. בָּאוֹהִייִת שֶבְּה:

tials:

אַין לְּהָשִׁיב. אַין נָאָה לַהַשִּׁיבוּ וְלַעֲשׁוֹת בְּתַב הַשֶּׂלֶך ַרְיִם אַטְרִים "בַּמּוֹב בָּעִינֵיכֶם":

בְּאֲנַאִשְׁלֵנִים בְּנֵי, בְּרַמְּכִים: בְּיֵל הָרְצְיִם בַּפּוּסִים רְכְבֶּיִי הָרֶבֶשׁ ניהְהָם בְּעַבְּעַת הַמֶּלֶךְ נִיִּשְׁלֵח סְפָּרִים (י) נּיִּכְתְּר בְּשֶׁם נַשֶּׁלֶב אַּטַאָּוֹנְאַ וֹאֶּגַבּיִּהוֹנִים כִּכְּתְּבָם וְכִּלְשׁוֹנְם: וְמְרִינְהְ כְּכְתְבָּה וְעָם נְעָם כִּלְמִנְוֹ מֻבַּע וְעָשְׁרִים וּמִאָּה מְרִינָה מְרִינָה בּמְרִינוֹת אֲשֶׁר ו מִהְדִּי וְעַּדִּילִי וֹאֶג בֹאַםאָבּוֹפֹּלִים וֹבַפַּטוִעַ וֹאָנִי בְּבְלְאַמֶּרְ־צְּנְהָר מְרְדְּבָרִי אָלִ־הַיְּהִוּדִים סינו בשלושה וששרים בו ניבּהָב בְּעֵּת־נַּהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הַאָּרִישׁי בַּוֹאָרִשׁי אָגן לְטַּאָגר: (מ) זִּיּפֿרְאָנּ סְפָּרִייַרַשֶּׁלֶּב בְּשֵׁם בַּמְּלֵב וְנָטִנִּים בְּעַבָּעִי בַּמְלֵב בְּטְבַּעִּת עַמְּצְבַּ בְּיִרְכְּתָּב אָמֶרְדִנְכְתָּב כּמִּנִר בֹּאֹנוֹנִכִּםְ בֹאָם עַפֶּבְנִב וֹטִעִּמִּנִ (ע) נְאַטִּׁם כֹּעָׁרֵוּ תַּגְ-עַּוֹּעוּנְגִים אַמֶּגַם גֹנַן כּיהודיים [בַּיָּהוֹדִים:] לאֹסְטֶּר וֹאָטוַ טַּלְוּ תַּגַבְּנַתָּא תָּגַ וּלְמֶּרְבָּבֵי הַיְּהוּדֵי הַבָּה בֵּיתִ־הָמֶּוֹ נְתַּהִי בּשְּׁלֵב אַבּהוֹנרש לְאָסְהָּר בּשַּּלְכָּה בְּאַבְוֹן מוּלַבְהָיִּי: (ס) (וּ) וֹפָאמֶׁר

erd n

GLU 11 6I

מׁמַנְּרִים אַנְטָם לַתְּשׁוּנִי מְבֶּרָה, לְפָּי מְבַנְיַכִים. غثثثا: هُنْتُن فَاللَّهُ الْأَشْلُ

המְטוּ אָט גֹבם' שִׁבַּבְאוּ לַבַּבְ שִׁבָּא נַתְּשָׁנִ לְשִׁם סִמוּן: וּשְׁלְכֶּם לְבוּנִי. פֹּאַׁשֶׁר וֹבְיַּטַר בָּרָאשונוּנוּ וְהָם בַּבָּוֹיִי לַא

فنُدَنُّكُ مِن فَن اللَّهُ عَلَيْكُ مِن اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْكُ مِن اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ا וְחַבְּרִיךְ בּוּץ. מַעַמָה בוּץ, מַלִּיח הָעָשוּי לְהַחְעַמֵף: בואמונים לַבַּעָּבָירָם: מוּכָא כַּיִּנִים בְּּנִאִי, שֶּׁכִּיָנִים לְטַפְׁנִּים דָצִים

עַכְבֶּי, עַבְבֶּיה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה עַבְּבָּה בּגַּיה לְהַבָּקָם מֵאִּיְבֵיהֶם: (יד) הָרְצִּים בְּי־נְפַל פְּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלִיהֶם: בּּלְרִי לְכָל־הַעַּמֵּים וְלִהְיֹוֹת היהודיים שִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹל לַיָּהוּדִים מִשְׁהָה וְיִוֹם לְהַנְּתֶוֹ דְּתְ בְּכֶּל־מְדִינְהַ וּמְדִינָה ענאַ עוֹבֶׁת אָּלֶר: (יג) פַּהְשֶׁגֶּן הַכְּהָב יִּבְכָּלְ־מֶּרִנְּה וּמְרִינָּה וּבְכָלִ־עֵּרִינָּ בּשְׁלוֹשֶׁה עַּשֶּׁר לְחָבָשׁ שְׁנֵים־עַּשֶּׁר מֹנְ וֹנְאָגִים וּאָלַלִם לַבְוַו: (יב) בְּיִוֹם בְּרִוֹלָה וְמִבְּרָרִיךְ בַּוּץ וְאַרְצָּמֵוֹ וְהָצִירִ אַנוַ-כָּלְ-חֵילִ עַּם וּמְרִינָה הַצָּרִים אֹנָה תּגַ-וּפֹּמִים לְנַמֵּמִיגַ וֹלַנְיֵרֵי וּלַאַּכָּנִ וּמְבֹבֹרָהָ וֹמֹבְבַּרָ בֹּלִבְרָה אַמָּג בֹּכֹעַ־מִּגִּנְ־וֹמָגִר לְנִיפֿנִילְ וֹלְגֹּמֹנְרַ

[בּיִּהוֹלִים] עתודים [עַּהִידִים] לַיִּוֹם מֶוֹב וָרַבִּים מֶעַּמֵּי הַאָּרֶץ מְתִּהַדִּים מׁצום אָמֶּר בַּבַרַבַּמֶּבֶב וֹנַעוּ מַצִּיעַ בְּיִנְתָה אִנְרָה וְשְׁמְתָּהָה וְשְׁה וְיִשְׁרִי (יוֹ) אָטַׁר בְּכֶל־מְרִינְוֹת תַּמֶּלֶךְ אַתַּשְׁוֹרְוֹשׁ שׁוּשָּׁן צָּהַלְּה וְשְׁמֶחָה: (מוֹ) לַיְּהוּדְים מַלְכוּת הְבֶּלֶת וְחוּר וַעְּמֶלֶה זְהָב ַנְהְּנָה בְּשִׁנְשְׁן הַבִּירֶה; (פ) (מו) (יא) אַשֶּׁר ְ נְמַן הַמֶּּלֶךְ לַיְּהוּדְיִם ו מְבֹהָלִים יוְחִוּפִים בִּדְבָר הַמֵּלֶךְ וְהַדָּת

נְשָׁלְהָ: עְּמְלְהָיִם בְּנִי הָמָן. רָאִיִּחִי בְּסֵּדֶר עוֹלֶם אֵלֵּוּ י' שְׁבְּחְבִּוּ שִׁמְנִה עַל יְהִינְה וְירִישְׁלָיִם בְּמִוֹ שְׁבְּחִוּ בְּחָבֵּוּ שִׁנְרִה עַל ישְׁבֵּי יְהִינְה וְירִישְׁלָיִם ',' וּמְה הִיא הַשְּׁמְנִה? הָבְּמֵל הָשִׁלִים מִן הַנִּילְה בְּמֵי בּוֹלֶשׁ, שֶׁהְחָהִילוּ הָבְּמֵלְהִי

וְעִשֵּׁי הַמְּלְאַכְּה. אוֹחָם שֶׁהָיוּ מְמֻנִּים לַעֲשׁוֹת צְּרְכֵי

נְּהְנְּחֵ אָת הַבְּיָּת וְהָלְשִׁינִי נְּבָלְיִם הַבּּיִּתִים וְהָהָרֵים הַבְּיִּתִם וְהָלְתִּי בְּנִם בְּבִּלְיִ הָבְּא יַּעְּהְרֵי בְּנִי הָמָן יְחְבִּי בּנְהָרְ לְבָּשְּׁלְן: הָבְא יַעְּהְרֵי עִבְּר הַנְּהָר לְבָּשְּׁלְן: אָהַשְׁנְרִי בְּנְהָר אַנְהָן שָׁבְּירִי בְּנָהְר לְבָּשְׁלְן: לְבְנִת אָת הַבָּיִת וְהָלְתִּי בְּנִהְר הַבְּרָ בְּבְּשְׁלְן:

(ו) נֹאַנו ו פּֿבֹתַּוֹצַנִיא נֹאַנו ו צַלַפֿוּנ בּיְהוּדִים וְאַבֶּר הַמֵּשׁ מִאָּוֹת אָישׁ: כֹּבְאוֹנְם: (וֹ) וּבְשׁוּשִׁן הַבִּינְה הַבְּינִ וֹנִינִי וֹאַלְנֵוֹ הַלְּהָהוּ לַחַּנְאָנִנִים ניקי היהודים בְּבֶל־אָיְבִיהָם עַפַּת־חֶבֶר בְּיִר הַאָּיִשׁ מְּרְדְּבַלִי הוֹלֵךְ וְגָּלְוֹלִ: (פֹּ) (ה) בּמֶבֶׁנְ וֹאַמְאָנוּ בִובֵנְ בָּכָבְבַםּמֶּנְגְיָנִוּנִי הֹגֹנִנִם: (ג) בּירֹגָדוֹל מָרְדָּבִי בְּבָּיִת אָת־הַיְּהוּגֻים בְּי־נְפָּל פְּחַד־מְרְדָּכַי נְעַשֵּׁי הַמְּלָאַכְּׁרְ אַּמָּׁרְ לַמְּלָבְּ מְנַּאָּאָים בּמְרִינוֹת וְהָאֲחַשְׁצַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת פּטַבָּם עַּל־כָּל־הָעִים: (ג) וְכָל־שֶׂרֵי בְּלְנִים נְאִישׁ לְאִרְעָּבְלְפְנִיהָם בְּיִרנָפָל עַמֶּבְׁב אָּעַהִונות בַהְלָעַ גִּר בֹּמִבַלַה. לטטבו בגינונס בעריהם בכל הלכי הלינות נְאַׁלְמָּוּ בּוִּבוּנָיִם הַמְּה בְּשִּׁנְאֵיהָם: (ב) לְאֶלְוֹטְ בַּנְיִם וְנַבְּפַּוֹרְ הֹוֹא אַשֶּׁר בַּנְּוְם אַֹּמֶּר מִּבְּרִוּ אָנְבֵינ עַנְּעוּרִים בילנה בֹּבַרְבַמְּבֶלְבִּ וְנָטִוּ לְבַּהָּמֻוֹע אַּבְר בִּאָלוֹשֶׁה עַעֲּר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר (א) וּבְאָנִים גַּאָר חֹדָשׁ הוּא-חָּדָשׁ

אַמגַבבאומו זּם בֹּוֹם אַבֹבֹּגֹע גַּמֹב (מו) וַפְּקַהַלוּ היהודיים [הַיָּהוּדִים] לַתְּוֹתְוֹ נְאֵטְ הַאָּבְׁעִ לִּדְּגְרַבְּבָּלְוֹ טַּלְוּ: נגאמר המגד להעשות בו נהנתו בת הְאָנִע בַּדְּיִבְּטְבָּוֹ יִנְיְלָנִי עַּלְנִי בַּלְבַבְּעָלְוּ יִנְלָנִי עַּלְנִי בַּלְבַבְּעָלְוּ בְּמִנְמֵּן לַגְּמְוָע כִּדְרָע בּנִיִם נִצִּע מוֹב יַנְּתָּן גַּם־מְחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר (גי) וּעַאַמֶּר אֶסְמֵּר אִם־עַּלְרַ וְיַבְּתְּוֹ לְבְּ וְמַבְ בַּבַּקְּמְתָּבְ עִּנְגִ וְמַלֵּמְ: מְנִינְוְעִי עַמֶּלְנִי מְּנִי הַּאָּוּ וּמִּעַ אָּאָלְעִיּ אַנְתֵּ וֹאֵעְ הֹמֹּבְנִע בֹדֵגַבַּעָׁן בֹּאֲאָב בָּרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּר הַמֵּשׁ מֵאָוֹת הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתָּרְ הַמַּלְכָּה בְּעִיעַוֹן הַבִּירָה בּבּירָה לְפְּגֵי הַמְּלְדְּ: (ס) (יב) וּאֹמֶר ההוא בָא מִסְפַּר הַהַרוּגִים בְּשׁוּשָׁן וַבְבּזְּע לֵאַ מֻּלְטִוּ אֵטַ־יַבְוֹם: (יא) בַּוֹּים בַּמָן בֶּן־הַמְּנֵהָא צֵרֶר הַיְּהוֹלִים הָרֶגוּ ו אָבוֹג וֹאֵט ו נֹוֹלֵעֹא: (ג) הַּמִּבְנע בֹּדָּג וֹאֹני ו פּּוֹמָאִנֹאָ וֹאֹני ו אַוּיָסָּי וֹאַני וֹאַע ו אַנלָגֹא וֹאַע ו אַנגֹנעא: (מ) וֹאַע ן אַסְפּֿטֹא: (ע) וֹאָע ן פּוֹבָעֹא

פבל מ

GL4 a I2

הִּבְּרָוִים. שָּאִינָם יוּשְׁבִּים בְּעָבִי חוִסָה בִּאַרָבָּעָה עַשָּרִי נִיכְּחָר מְרַדְּבַּי. הִיא הַפְּנִלְה הַּוּאַה בְּמִרָּה עָהָרָי בימוֹח יְהוֹשָׁעַ בָּן נוּן. כַּרְ דָּרְשׁׁי וְלָמֶדִי רַבּוֹהִינִי: נְיְבְּחָר מְרָדְּבַּי. הִיא הַפְּנִלְה הַּוֹאָת בְּמִוֹת שָׁהִיא: הְבְּבְּרָה שָׁאִינָם יוֹשְׁבְּרָם:

בּנְלְנְים תְּלְכְּנֵי אָלְטְּרָ אָלְ בַּנְתְּים בְּנְבִילְהָים לְּנִילְהָּם הְלְבִּנְ נְבְּנְבְּיבְ בְּלְבָּתְ הַאְלְּבְּרְ נְלְבְּרְ נְלְהָבְּרְ לְבָתְתְ בְּוְבִוֹיְ בַּלְבָּתְהְ בַּלְבָּתְהְ הְלְבְּבְּרְ אָלְבְּרְ וְלְבְּרְ הְּלְבְּרְ בְּלְבִיהְ בַּלְבְּתְהְ הְלְבְּבְּרְ אָלְהָבְיִי אָלְהָבְיִר אָלְ בָּבְּרְ בְּלְבְּתְהְ בְּנְבִיהְ בְּלְבִּתְהְ בַּלְבְּתְהְ בְּלְבִּתְהְ הִבְּלִבְיִי אָלְהָבִיר אָלְהָבִיי בְּבְּרָהִ בְּלְבִּתְהְ בְּלְבִּיִתְהְ בְּלְבִּיתְהָ בְּלְבִּיתְהָ בְּלְבִי

מַּמְר בְּו בְּכְלַ שְׁנְהְ וְשְׁנָה וְשְׁנָה (כב) כַּנְּמִים אַשְׁרְ לְחָבְשׁ אֵּבְרְ וְאֵת יוֹם־חַמִּשָּׁה עַליקם להְוֹח עשׁים אָת וִים צַרְבָּעָה מַלַרוֹבָים וְהָרְחוֹקִים: (כא) לְקַיֵּם אַאָּר בְּכִלְבְעָׁבִינְוָעְ נַעֵּׁבֶלֵב אַנַאָּוֹנְוָאָ נַיּשְׁלַח סְפָּרִים אָל־כָּל־הַיָּהוּדִים (כ) וּיִּכְּהְּב מְרְדֵּבַיִּי אָת־הַדְּבְּרָיִים הָאֵלֶה מַנֶּב נִמְאֵבְנָנַם מֹנְנָע אַנְאַ בְּבַּגִּבִּנ: (פּ) הַאָּר לְחָבָשׁ אַּבָּר שִּמְחָה וּמִאָּהָה וֹנִים בְּעָרֵי הַפְּּרָזוֹתְ עִשִּׁים אָת וָוֹם אַרְבָּעָה הַיְהוּדֵים הפרוזים [הפְּרָזִים] הַיֹּשְׁבִים אַעָן וֹנְם מֹחֲשֹׁי וֹחֻמֹּטִׁי: (וּמ) הַּגַבְכֵּן עַשְׂר בְּוֹ וְנִוֹתַ בַּחַמְשָׁה עַשְׁר בֹּוֹ וְעְשְׁה וֹלוֹנִילְוּ בֹּאָלְאָנִי הֹאָרְ בָּוְ וּלִאַּוֹבֹּהִנִי והיהודיים [וְהַיְּהוּדֶים] אֲשֶר־בְשוּשֶׁן וְעְשְׁה אְתוּ וֶוֹם מִשְׁמָּה וְשִׁמְּחָה: (יח) לְטְבֹּתְ אִבֹר וֹנְוָטַ בֹּאַרְבָּתִי הַתְּּיִ בְּוָ אָת־יַבְם: (יוֹ) בְּיוֹם־שְׁלְשָׁה עַּשֶּׁר וְאֵבֹּגִּים אַבְנָּ וּבְּבֹּזָּיִ לָאַ אֶּלְטוּ מאָיְבִיהָם וְהַרֹּגֹ בְּשְׁנְאֵיהָם חֲמִשָּׁת בּמֶּבֶבׁ וֹלִבְיֹנִי וּ וֹמִּלְנִ מִּגַ-וַּלְּמָּם וֹנְוָםַ (מו) וּשְׁאֶר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינֹוֹת מאַנְת אַישׁ וּבַבּנְּה לָאִ שְׁלְחָוּ אָת־יַדְם: לְנַבְּהָ אַּבְּר הְנַבְרָגִי לַהָּוּהָוֹ הֻלָּהַ

(כח) וְהַיָּמִים הָאֵבֶה נִוְבָּרִים וְנַעֲשִׁים כֹּכְׁעָבָם וְכִוֹמְזָם בָּכִּלְ-שָׁנָה וְאָּנָה: לְבְּיִלְיִם עִּמְיִם צְּתְּ שְׁנֵּיִ הַיְּמִים הָצֵּבְּה וֹהָג כּֿגַ-פַּנֹלְנִים הֹּבִינִם וֹלָאֵ וֹהֹּדָוָר הַנְּהוּדִים | עֲלֵיהָם | וְעַל־זַרְעָׂם אַנגעים: (כו) לוּמֹנּ נלבל [וֹלַבֹּלנּ] עּוֹאַע וּמֶבּיבְיֹאַנּ הַּגְ־כָּבְה וּמָה הַגִּיעַ בּפָּוּר עַּלְ־כֵּן עַלְּלִ־דָּלָרָי הָאָנֶּרֶת לֵוֹרְאוּ לַיִּמִים הָאָלָה פּוּרִים עַּלִּ־עָּׁרְם וֹאָעַבַּלֹנִוּ תַּלְבַנִּגֹּא: (כוּ) תַּלְבַּנֵּג הֿגַבנּינגים הֿגַבאָאָן וֹעֹגִּנּ אָעָּן נְאֵנִר מִּטְׁאַּבְעַּנְי נִינִגְיִּנִי אַאָּבַרַטְאַב וּבְבָאַנְ לְפָּנֵיִי נַמֶּלְנַ אָּמֶּר עִם־הַפְּפָּר בוא ביולג להמם ולשבום: (כה) מַּגַבנִינונות לַאַּבָּנִים וְנִיפָּיִג פּוּר בְּאַלְגִי צֵרֶר בְּלִ־הַיְּהִירִים חַשְּׁעַ אָלְגִנִים: (כג) כֹּגְ נַיְמֶׁן בֶּּוֹרְהַמְּנְנִיא בֹּהֹאַנְע נִאָּע אָאָרַבְּעָּרַ מָּבְבָּבֹּל (כג) וְקְבֵּלְ הַיְּהִוּדִים אָת אֲשֶׁרְ־הָהֵלִּיּ מֿנוָע אַּישׁ לְרֵעָה וּעַמָּנוֹת לֵאָבְיוֹנִים: אוֹתָם יְמֵי מְשְׁמָה וְשִׁמְחָה וּמִשְׁלְוֹחַ לְּמִּעְׁטַׁבְּ וְמֵצְּׁבֹבְ לְנִוֹם מֻוְדַ לַגְּהַּוְנֵע וְהַחַבְּשׁ אֲשֶׁרֹ נֶהְפַּּךְּ לְהָם מִיּגִּיוֹן אַשֶּׁר־נְּחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאָוֹיְבֵיהָם

אסתר

ַטְּמֵן וְשֶׁׁרְ מְּרְדְּבֵּי וְשֶׁׁרְ אֵסְהֵּר: אֶט כְּלְ אַמֶּף. הַּקְפוּ שֶׁל נֵס, שֶׁל אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ וְשֶׁל הְמָן וְשֶׁלְ מְּלְדְּיִי הַּקְפוּ אֶסְהֵי: וַמַאָּמַר אָסְפֵּר קַנִּם וּגוֹ'. אָסְפֵּר בָּקָשָה מֵאַת חַכְּמִי הַדּוֹר לְקַבְעָה וְלְכְחִב סֵפֶר זֶה עִם שְׁאָר הַבְּחִוּכִים. זְהְנִי "וְנְכְחָב בַּפֵּפֶר":

בְּכֶל־דָּוֹר נִדִּוֹר מִשְׁפְּחָה רִּמִּשְׁפִּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעֵיר וִימֵּי הַפּוּרָים הָאֵלָה לָא יִעַּבְרוּ מִתְּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְתְּבְתַם לֹא־יָסְוּף מִוּרְעֵם: (ס) (כט) וְתְּבְתַב אֶסְמֵּר הַמֵּלְבְּה בַּת־אֲבִיתָוִל וְתְּבְתַב אֶסְמֵּר הַמֵּלְבָּה בַת־אֲבִיתַוִל וְתְּבְתַב אֶסְמֵּר הַמֵּלְבָּה בַת־אֲבִיתַוִל וְתְבְנֵה הַיְּהוּדֶי אֶח־בְּלְ־תִּקְף לְקֵנְם אֵח אַגָּרֶת הַפּוּרָים הַוּאָח הַשָּׁנְיח: (ל) וַיִּשְׁלַח סְפְּרִים אֵל־בְּל־הַּיְרוּיִּרִים אֶל־שָּׁבַע וְעְיִּעְיִרִם וּמֵאָה מְדִינְּה

דְּבְרֵי הַפְּרִים כַּאֲשֶׁר קַנָּם עֲלֵיהָם מֶרְדֵּבִי נִיְמְנִינְם כַּאֲשֶׁר הַפֵּלְכָּה וְנִאֲשָׁר קִיְּמִ עַל־נַפְּשָׁם וְעַל־זַרְעֲם דְּבְרֵי הַצִּמְוֹת דְבְרֵי הַפָּרִים הָאֵלָה וְנְבְּחָר צָסְהַר קיִּם דְבְרֵי הַפָּרִים הָאֵלָה וְנְבְחָב בַּמְפֶּר:

(לא) לְקַנֶּם אֵת־יָמֵי הַפַּּרִים הָאֵּכֶּה

מּלְכוּע אַּטַאָּוֹגְוָאַ צִּדְנָ, אָּלְוָם וֹאֵמֶע:

(G)

GL4 a 82

אַסער אַסער

במב מעלמודו:

בַּלְנָאַבִים כַּעוּכָנִם הַּלְבַקְפָּׁרְ צַּבְּרֵנִ לְכָּלְבַוּבֹתְנִי אַנִגלַע מָּנְדְּבָּׁר אַמָּוֹנְ צִּבְּלְוִ פַּמֶּלְנִּ אָנְוֹנִ גִּנְתָּ מִנְכְ לְתַּפְּוִ וֹנִדֶּנִ חָּלְוִם

ן] עַּסְ עַּלְרַהְּלֶּלְ וְאֵנֶּרְ עַנְּמֶלְנִי בְּיֶּבֶלְרִ עַנְּיִבְּנְרִ מְאֲנִיִּ עַנְּמֶלְנִי (א) נֹגֹּמִם בַּמְּבְנֵב אַנַישְרֵע אַנַמְיִם לַתְּלְבֵי, מְּנֵג וּפָּבָם: (צִ) בָּגִּ

حددا د

GLU , 57

משנה מגילה

GLU X

(א) מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. בשלשה עשר. בארבעה עשר. בחמשה עשר. לא פחות ולא יותר. כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון. קורין בחמשה עשר. כפרים ועיירות גדולות. קורין בארבעה עשר. אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:

(1) The Megillah is read on the eleventh, the twelfth, the thirteenth, the fourteenth, and the fifteenth [of Adar], never earlier and never later. Cities which have been walled since the days of Joshua ben Nun read on the fifteenth; villages and large towns read on the fourteenth, Except that villages move the reading up to the day of gathering.

(ב) כיצד. חל להיות יום ארבעה עשר בשני. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ממקפות חומה למחר. חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בחמישי. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות ערב שבת. כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום. חל להיות בשבת. כפרים ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. ומוקפות חומה למחר. חל להיות אחר השבת כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר:

(2) How so? If the fourteenth [of Adar] falls on Monday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Tuesday or on Wednesday, the villages move the reading up to the day of gathering, the large towns read on that day, and the walled places on the next day. If it falls on Thursday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Friday, the villages move the reading up to the day of gathering and the large towns and walled places read on that day. If it falls on Shabbat, the villages and large towns move the reading up to the reading up to the day of gathering, and the walled places read on the next day. If it falls on Sunday, the villages move the reading up to the day of gathering, the large towns read on that day, and the walled cities on the day following.

(ג) איזו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה במלנים. פחות מכאן הרי זה כפר. באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין. אבל זמן עצי כהנים. ותשעה באב. הגיגה. והקהל. מאחרין ולא מקדימין. אף על פי שאמרו מקדימין ולא מאחרין. מותרין בהספד ובתעניות ומתנות לאביונים. אמר רבי יהודה אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי. אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי. אין קורין אותה אלא בזמנה:

(3) What is considered a large town? One which has in it ten idle men. One that has fewer is considered a village. In respect of these they said that they should be moved up but not postponed. But with regard to the and assembling the people they postpone [until after Shabbat] and they do not move them up. Although they said that they should be moved up but not postponed, it is permissible to mourn, to fast, and to distribute gifts to the poor [on these earlier days]. Rabbi Judah said: When is this so? In a place where people gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, the Megillah is read only on its proper day.

(ד) קראו את המגילה באדר הראשון. ונתעברה השנה. קורין אותה באדר שני. אין בין אדר הראשון. לאדר השני. אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים:

(4) If they read the Megillah during the first Adar and the year was intercalated (a month was added), it is read again in the second Adar. There is no difference between the first Adar and the second Adar except the reading of the Megillah and the giving of gifts to the poor.

GLU X [E

(ה) אין בין יום טוב לשבת. אלא אוכל נפש בלבד. אין בין שבת ליום הכפורים. אלא שזה זדונו בידי אדם. וזה זדונו בכרת:

(5) There is no difference between Shabbat and Yom Tov except the preparation of food. There is no difference between Shabbat and Yom HaKippurim except that the deliberate violation of the one is punished by a human court and the deliberate violation of the other by karet.

(ו) אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל. אלא דריסת הרגל. וכלים שאין עושיןבהן אוכל נפש. אין בין נדרים לנדבות. אלא שהנדרים חייב באחריותן. ונדבות. אינו חייבבאחריותן:

(6) There is no difference between one who is prohibited by vow from benefiting from his fellow and one who is prohibited by vow from [benefiting from] his food, except in the matter of setting foot [on his property] and of vessels which are not used for [preparing] food. There is no difference between vowed offerings and freewill-offerings except that he is responsible for vowed offering but not responsible for freewill-offerings.

פרק א צּצּ

birds.

(1) אין בין זב הרואה שתי ראיות. לרואה שלש. אלא קרבן. אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט. אלא פריעה ופרימה. אין בין טהור מתוך הסגר. לטהור מתוך החלט. אלא תגלחת וצפרים:

(7) There is no difference between a zav who sees [genital discharge] twice and one who sees three, except the sacrifice. There is no difference between a metzora who is under observation and one declared to be a definite metzora except the disheveling of hair and tearing the clothes. There is no difference between a metzora who has been declared clean after being under observation and one who has been declared clean after having been a definite metzorah except shaving and [sacrificing] the

(ח) אין בין ספרים לתפילין ומזוזות. אלא שהספרים נכתבין בכל לשון. ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר. אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית:

(8) There is no difference between scrolls [of the Tanakh] and tefillin and mezuzahs except that scrolls may be written in any language whereas tefillin and mezuzahs may be written only in Assyrian. Rabban Shimon ben Gamaliel says that scrolls [of the Tanakh] were permitted [by the sages] to be written only in Greek.

GLU X SE

(ט) אין בין כהן משוח בשמן המשחה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצות. איןבין כהן משמש לכהן שעבר. אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה:

(9) There is no difference between a priest anointed with the oil of anoint-ment and one who [only] wears the additional garments except for the bull which is offered for the [unwitting transgression of] any of the commandments. There is no difference between a serving [high] priest and one whose time has passed except the bull of Yom HaKippurim and the tenth of the ephah.

(י) אין בין במה גדולה לבמה קטנה. אלא פסחים. זה הכלל כל שהוא נידר ונידב. קרב בבמה. וכל שאינו לא נידר ולא נידב. אינו קרב בבמה:

(10) There is no difference between a great altar and a small altar except for the pesach offering. This is the general principle: any animal which can be brought as a vow-offering or a freewill offering may be brought on a [small] altar, any animal which is not the object of a vow or a freewill-offering may not be brought on a [small] altar.

GLY X TE

.noissim.

(יא) אין בין שילה לירושלם. אלא שבשילה אוכלים קדשים קלים. ומעשר שני. בכל הרואה. ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדושת שילה יש אחריה היתר. וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:

(11) There is no difference between Shiloh and Jerusalem except that in Shiloh sacrifices of lesser sanctity and second tithe could be eaten anywhere within sight [of the town], whereas in Jerusalem [they had to be eaten] within the walls. In both places the most holy sacrifices were eaten within the curtains. After the sanctification of Shiloh there is permission within the curtains. After the sanctification of Jerusalem there is no such perfor altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such perfor altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such perfor altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such perfor altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such performance.

ברטנורא על משנה מגילה

מגילה נקראת באחר עשר בשנים עשר. פעמים בזה ופעמים בזה כרמפרש ואויל:
חל להיות. י"ר. בע"ש. עיירות ומוקפין קורין בו ביום, שאין קריאת מגילה בשבת, גזירה
שמא ימלנה בירו ויעבירנה ד' אמות ברשות הרבים, ואם יאחרנה עד אחר בשבת הוה ליה
י"ו, ואמר קרא ולא יעבור. ואע"פ שבני הכרכים קורין המגילה בי"ר כשחל מ"ו להיות
בשבת, מ"מ אין קורין ויבא עמלק אלא בשבת שהוא יום מ"ו, ומפמירים פקרתי, ושואלין
ודורשין בהלכות פורים כל אותה שבת. וסעודת פורים אית דאמרי דעברי לה ביום י"ר
שבו קורין את המגילה, ואית דאמרי דמאחרין אותה לאחר השבת. והכי משמע בירושלמי
דסעודת פורים שחל להיות בשבת מאחרין ולא מקרימין. ולכ"ע אין עושים אותה בשבת:
עשרה במלנין. של בית הכנסת, שבמלים ממלאכתן ונזונים משל צבור כדי להיות מצויין

תמיד בשעת התפילה בבהכ"נ: אין בין אדר ראשון לאדר שני וכו' הכי קאמר אין בין ארבעה עשר וחמשה עשר של אדר ראשון לארבעה עשר וחמשה עשר של אדר שני, אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים,

הא לענין הספר וחענית זה וזה שוין: אין בין יו"ם לשבת אלא אוכל נפש בלבר. מתניתין ב"ש היא (ביצה יב.) דאמרי אין מוציאין את הקמן ולא את הלולב ולא את הס"ח לרשות הרבים כיון שאין בהם צורך אוכל נפש. ואין כן הלכה אלא כרברי בית הלל דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה הותרה נמי שלא לצורך אכילה. ואיכא נמי מילי אחרינא שאסורים בשבת ומותרים ביו"ם אע"פ שאינם צורך אוכל נפש, כגון משילין פירות דרך ארובה ביו"ם, אבל לא בשבת: אין בין המודר הנאה. אין מודר הנאה חמור ממודר מאכל אלא דריסת הרגל, שמודר

הנאה אסור לו ליכנס בתוך שלו ומודר מאכל מותר: שתי ראיות. בין ביום א' בין בשני ימים רצופים. וכן ג' ראיות בין ביום א' בין בג' ימים

רצופים, או ב' ביום א' וא' למחר:

וודמנו:

וכתבין בכל לשון. בכחב של כל אומה ובלשון של כל אומה: למרובה בבגרים. כהנים ששמשו בביח שני, ואף בביח ראשון מן יאשיהו ואילך שנגוזה צלוחיח של שמן המשחה בימיו, ולא היו כהנים גרולים אלא בלבישת הבגרים בלבר: אין בין במה גרולה. בשעת היחר הבמוח מיירי. במה גרולה היא במת צבור שהיתה בנוב

בכל הרואה. בכל מקום שיכול לראוח משם אח שילה:

GLU T

GL4 T 68

(א) הקורא את המגילה למפרע לא יצא. קראה על פה. קראה תרגום. בכל לשון. לא יצא.אבל קורין אותה ללועזות בלעז. והלועז ששמע אשורית יצא:

(1) If one reads the Megillah out of order, he has not fulfilled his obligation. If he reads it by heart, if he reads it in a translation [targum], or in any other language, he has not fulfilled his obligation. But they may read it to those who do not understand Hebrew in a language other than Hebrew. One who doesn't understand Hebrew who heard it in Assyrian [Hebrew], has fulfilled his obligation.

(ב) קראה סירוגין ומתנמנם יצא. היה כוחבה. דורשה ומגיהה. אם כיון לבו יצא. ואם לאולא יצא. היתה כתובה בסם. ובסיקרא. ובקומוס ובקנקנתום. על הנייר. ועל הדפתרא. לאיצא. עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיו:

(2) If one reads it with breaks, or naps [in between readings], he has fulfilled his obligation. If he was copying it, explaining it or correcting [a scroll of Esther], if he directed his heart, he has fulfilled his obligation. If it was written with areanic, with red chalk, with gum or with sulfate of copper, or on paper or on scratch paper, he has not fulfilled his obligation, unless it is written in Assyrian on parchment and in ink.

GLU T

(ג) בן עיר שהלך לכרך. ובן כרך שהלך לעיר. אם עתיד לחזור למקומו. קורא כמקומו. ואם לאו קורא עמהן. ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו. רבי מאיר אומר כולה. רבי יהודה אומר מאיש יהודי. רבי יוסי אומר מאחר הדברים האלה:

(3) A resident of a town who has gone to a walled city or a resident of a walled city who has gone to a town, if he is to return to his own place he reads according to the rule of his own place, and if not reads with them. From where does a man read the Megillah and thereby fulfill his obligation? Rabbi Meir says: all of it. Rabbi Judah says: from "There was a Jew" (Esther 2:5). Rabbi Yose says: from "After these things" (Esther 3:1).

(ד) הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן. אין קורין את המגילה. ולא מלין. ולא טובלין. ולא מזין. וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד שתנץ החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר. כשר:

(4) All are qualified to read the Megillah except a deaf person, an idiot and a minor. Rabbi Judah qualifies a minor. They do not read the Megillah, nor circumcise, nor go to the mikveh, nor sprinkling [purificatory waters], and similarly a woman keeping day for day should not take a ritual bath until the sun has risen. But if any of these things is done after dawn, it is until the sun has risen. But if any of these things is done after dawn, it is

valid.

GL4 T 87

(ה) כל היום כשר לקריאת המגילה. ולקריאת ההלל. ולתקיעת שופר. ולנטילת לולב.ולתפלת המוספין. ולמוספין. ולוידוי הפרים. ולוידוי המעשר. ולוידוי יום הכפורים.לסמיכה. לשחיטה. לתנופה. להגשה. לקמיצה. ולהקטרה. למליקה. ולקבלה. ולהזייה.ולהשקיית סוטה. ולעריפת העגלה. ולטהרת המצורע.

(5) The whole day is a valid time for reading the Megillah; reciting Hallel; for the blowing of the shofar; for taking up the lulay; for the Musaf prayer; for Musaf sacrifices; for confession over the oxen; for the confession of sins on Yom HaKippurim; for laying on of hands; for slaughtering [the sacrifices]; for waving [them]; for bringing near [the vessel with the minhah-offering off [the head of a bird-offering]; for receiving it on the fire; for pinching off [the head of a bird-offering]; for receiving the blood [in a vessel]; for sprinkling [the blood on the altar]; for making the sotah drink [the bitter waters]; for breaking the neck of the heifer; and for purifying the metrora.

(ו) כל הלילה כשר לקצירת העומר. ולהקטר חלבים ואיברים. זה הכלל. דבר שמצותו ביום. כשר כל היום. דבר שמצותו בלילה. כשר כל הלילה:

(6) The whole night is valid for reaping the Omer and for burning fat and limbs [on the altar]. This is the general principle: any matter whose commandment is at night is valid all night.

ברטנורא על משנה מגילה

מה עשיית הימים א"א למפרע, רא"א שיהא חמשה עשר קורם ארבעה עשר, אף וכירה הקורא את המגלה למפרע לא יצא. דכתיב (אסתר מ':כ"ח) והימים האלה וזכרים ונעשים,

שהיא קריאת המגילה, למפרע לא:

סירוגין. שקרא מעם ושהא, וחזר וקרא מעם ושהא, אפילו שהא יוחר מכרי לגמור את

כולה, יצא:

בן עיר. שומנו בי"ד:

הכל כשרים לקרות את המגילה. הכל לאחויי נשים:

ולוידוי הפרים. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, שמחודים עליהם חמאם שהביאום

העולה על מוקדה על המובח כל הלילה: ולהקטר חלבים ואברים. מותרי תמיד של בין הערבים, דכתיב בהו (ויקרא ו':ב') היא מכיו:

GLU Y

צדולה לעיר קטנה: ליחיד. מפני שמורידין אותו מקדושתו. דברי רבי יהודה. אמרו לו אם כן אף לא מעיר בית הכנסת. בית הכנסת לא יקחו את הרחוב. וכן במותריהן. אין מוכרין את של רבים תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו מטפחות. מטפחות לא יקחו תיבה. תיבה לא יקחו תיבה לוקחין מטפחות. מטפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחים תורה. אבל אם מכרו (א) בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת. בית הכנסת לוקחין חיבה.

they may not buy a town square. The same applies to any money left sold] an ark they may not buy a synagogue. If [they sold] a synagogue not buy covers. If [they sold] covers they may not buy an ark. If [they with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] scrolls they may scrolls they may buy a Torah. But if they sold a Torah they may not buy [If they sold] covers, they may buy scrolls [of the Tanakh]. [If they sold] proceeds an ark. [If they sold] an ark they may buy covers [for scrolls]. ceeds a synagogue. [If they sold] a synagogue, they may buy with the (1) Townspeople who sold the town square, they may buy with the pro-

over. They may not sell [something] belonging to a community because this lowers its sanctity, the words of Rabbi Yehuda. They said to him: if so, it should not be allowed to sell from a larger town to a smaller one.

(ב) אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי. שאם ירצו יחזירוהו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים מוכרים אותו ממכר עולם. חוץ מארבעה דברים למרחץ. ולבורסקי. ולטבילה. ולבית המים. רבי יהודה אומר מוכרין אותו לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה:

(2) They may not sell a synagogue except with the stipulation that it may be bought back whenever they want, the words of Rabbi Meir. But the sages say: they may sell it in perpetuity, except for four purposes for it to become one of four things: a bathhouse, a tannery, a ritual bath, or a urinal. Rabbi Judah says: they may sell it to be a courtyard, and the purchaser may do what he likes with it.

(ג) ועוד אמר רבי יהודה בית הכנסת שחרב אין מספידין בתוכו. ואין מפשילין בתוכו חבלים. ואין פורשין לתוכו מצודות. ואין שוטחין על גגו פירות. ואין עושין אותו קפנדריא ענאמר (ויקרא כו, לא) והשימותי את מקדשיכם. קדושתן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלוש. מפני עגמת נפש:

(3) Rabbi Judah said further: a synagogue that has fallen into ruins, they may not eulogize in it, nor twist ropes, nor to spread nets [to trap animals], nor to lay out produce on its roof [to dry], nor to use it as a short cut, as it says, "And I will desolate your holy places" (Leviticus 26:3 their holiness remains even when they are desolate. If grass comes up in it, it should not be plucked, [in order to elicit] melancholy.

GLUY 6t

(ד) ראש חדש אדר שחל להיות בשבת. קורין בפרשת שקלים. חל להיות בתוך השבת. מקדימין לשעבר. ומפסיקין לשבת אחרת. בשניה זכור. בשלישית פרה אדומה. ברביעית החדש הזה לכם. בחמישית חוזרין לכסדרן. לכל מפסיקין. בראשי חדשים. בחנוכה. ובפורים. בתעניות ובמעמדות. וביום הכפורים:

(4) If Rosh Hodesh Adar falls on Shabbat the portion of shekalim is read on that day]. If it falls in the middle of the week, it is read on the Shabbat before, and on the next Shabbat there is a break. On the second [of the special Shabbatot] they read "Zakhor;" On the third the portion of the regular order is resumed. They interrupt [the regular order] for anything: for Rosh Hodesh, for Hanukkah, for Purim, for fasts, for Ma'amadot, and for Yom Hakippurim.

(ה) בפסח קורין בפרשת מועדות של תורת כהנים. בעצרת שבעה שבועות. בראש השנה. בחדש השביעי באחד לחדש. ביום הכפורים אחרי מות. ביום טוב הראשון של חג. קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים. ובשאר כל ימות החג. בקרבנות החג:

(5) On Pesah we read from the portion of the festivals in Leviticus (Torat Kohanim) (Leviticus 23:4). On Shavuot, "Seven weeks" (Deuteronomy 16:9). On Rosh Hashanah "On the seventh day on the first of the month" (Leviticus 23:2. On Yom Hakippurim, "After the death" (Leviticus. On the first day of the Festival [of Sukkot] they read from the portion of the festivals in Leviticus, and on the other days of the Festival [of Sukkot] the [sections] on the offerings of the Festival.

GLUY [S

(ו) בחנוכה בנשיאים. בפורים ויבא עמלק. בראשי חדשים. ובראשי חדשיכם. במעמדות. במעשה בראשית. בתעניות. ברכות וקללות. אין מפסיקין בקללות. אלא אחד קורא את כולן. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין כסדרן. ואין עולין להם מן החשבון. שנאמר (ויקרא כג, מד) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל. מצותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו:

(6) On Hanukkah they read the section of the princes (Numbers. On Purim, "And Amalek came" (Exodus 17:8). On Rosh Hodesh, "And on the first of your months" (Numbers 28:11). On Maamadot, the account of the creation (Genesis 1:1-2:3). On fast days, the blessings and curses (Leviticus 26:3 ff and Deuteronomy. They do not interrupt while reading the curses, but rather one reads them all. On Monday and Thursday and on Shabbat at minhah they read according to the regular order and this does not count as part of the reading [for the succeeding Shabbat]. As it says, "And Moshe declared to the children of Israel the appointed seasons of the Lord" (Leviticus 23:44) it is their mitzvah that each should be read in its appropriate time.

ברטנורא על משנה מגילה

בני העיר. רחובה של עיר. יש בה קרושה, שמתפללין בה בתעניות. וחכמים פליגי על סתם מתניתין ואמרי רחובה של עיר אין בה משום קרושה, הואיל ואין מתפללין בה אלא

באקראי בעלמא. והלכה כחכמים: אלא על חנאי. ואפילו משל רבים לרבים אטור למכור מכירה חלומה, דדרך בזיון הוא,

כלומר אינו בעינינו כלום. ואין הלכה כר"מ: ואין מפשילין. גודלים ופוחלים. וה"ה לכל שאר מלאכות, אלא שהפשלת חבלים צריך

מקום רחב ידים, ובהכ"ג בית גדול הוא וראוי לכך והוי אורחיה: קורין פרשת שקלים. כי תשא, להודיע שיביאו שקליהם באדר, כדי שיקריבו בא' בניסן

אתה אומר אלי. ומפטירין, בפסח, העצמות היבשות. ובטוכות ביום בא גוג. שמטורת אחרי מות משה. ושבת שחל להיות בחולו של מועד, בין בפסח בין בסוכות, קורין ראה חג, כל הבכור, ומפטירין ויהי ככלות שלמה. ולמחר קורין וואת הברכה, ומפטירין ויהי החמישי, והרביעי חוזר וקורא וביום השכישי וביום הרביעי. וכן כולם. ביו"ם אחרון של השלישי. וביום הד' כהן קורא וביום השלישי, לוי קורא וביום הרביעי, ישראל קורא וביום קורא וביום השלישי, ישראל קורא וביום הרביעי, והרביעי חוזר וקורא וביום השני וביום בקרבנות החג, כיצר, יום ג' שהוא יום ראשון של חוה"מ, כהן קורא וביום השני, לוי ביו"ט ראשון הנה יום בא לה'. וביו"ט שני ויקהלו אל המלך. ושאר כל ימות החג קורין בעריות, ומפטירין ביונה. בשני ימים טובים של חג קורין שור או כשב או עז ומפטירין לי אפרים. ביוה"כ שחרית קורין באחרי מות, ומפטירין כה אמר רם ונשא. במנחה קורין שרה, ומפטירין בחנה שגם היא נפקדה בר"ה. ביו"ם שני בעקידה, ומפטירין הבן יקיר גליות קורין כל הבכור, ומפטירין בחבקוק. בראש השנה וה' פקד את שרה, דבר"ה נפקדה בעצרת, ביו"ם ראשון, בחודש השלישי, ומפטירין במרכבה של יחוקאל. ביו"ם שני של דוד. בח' שהוא יו"ם אחרון של גליות קורין כל הבכור, ומפטירין עוד היום בנוב לעמוד. פסל כך. בששי ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו. בשביעי שירת הים, ומפטירין וידבר ומפטירין בפסח יאשיהו. בשלישי קדש לי כל בכור. ברביעי אם כסף חלוה. בחמישי עלמא שקורין ביום ראשון משכו וקחו לכם, ומפמירין בפסח גלגל. בשני שור או כשב, בפרשת מועדות שבתורת כהנים. שור או כשב או עז. וביומא קמא מיירי. והאידנא נהוג מתרומה חדשה:

בירינו דתחיית המתים עתירה להיות בפסח, ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: במעמרות במעשה בראשית. שבשביל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן

מפורש במסכת חענית בפרק אחרון:

GTG T EZ

GLU 1

(א) הקורא את המגילה. עומד. ויושב. קראה אחד. קראה שנים יצאו. מקום שנהגו לברך יברך. ושלא לברך לא יברך. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין שלשה. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בוביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה. ולאחריה:

(1) He who reads the Megillah may either stand or sit. Whether one read it or two read it [together] they [those listening] have fulfilled their obligation. In places where it is the custom to say a blessing, they say the blessing, and where it is not the custom they do not say the blessing. On Mondays and Thursdays and on Shabbat at minhah, three read from the torah, they do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.

(ב) בראשי החדשים. ובחולו של מועד. קורין ארבעה. אין פוחתין מהן. ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה מברך. לפניה. ולאחריה. זה הכלל. כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב. קורין ארבעה. ביום טוב חמשה. ביום הכפורים ששה. בשבת שבעה. אין פוחתין מהן. אבל מוסיפין עליהן. ומפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה ולאחריה:

(2) On Rosh Hodesh and on the intermediate days of festivals four read. They do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it. This is the general rule: on any day which has a musaf and is not a festival four read. On a festival five. On Yom Hakippurim six. On Shabbat seven; they may not decrease [from this number] but they may add [to it], and they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.

GLÚ L SS

(ג) אין פורסין את שמע. ואין עוברין לפני התיבה. ואין נושאין את כפיהם. ואין קורין בתורה. ואין מפטירין בנביא. ואין עושין מעמד ומושב. ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים. וברכת חתנים. ואין מזמנין בשם. פחות מעשרה. ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן:

(3) They do not recite the Shema responsively, And they do not pass before the ark; And they [the priests] do not lift up their hands; And they do not read the Torah [publicly]; And they do not make stops [at funeral] processions; And they do not say the blessing for mourners, or the comfort of mourners, or the blessing of bridegrooms; And they do not mention God's name in the invitation [to say Birkat Hamazon]; Except in the presence of ten. [For redeeming sanctified] land nine and a priest [are sufficient], and similarly with human beings.

(ד) הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים. לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. ובנביא שלשה. היו שלשתן שלש פרשיות. קורין אחד אחד. מדלגין בנביא. ואין מדלגין בתורה. ועד כמה הוא מדלג. עד כדי שלא יפסוק המתורגמן:

(4) One who reads the Torah [in public] may not read less than three verses. And he should not read to the translator more than one verse [at a time], but [if reading from the book of a] prophet [he may read to him] three at a time. If the three verses constitute three separate paragraphs, he must read them [to the translator] one by one. They may skip [from place to place] in a prophet but not in the Torah. How far may he skip [in the prophet]? [Only] so far that the translator will not have stopped [before he finds his place].

GLÚ L LS

(ה) המפטיר בנביא הוא פורס על שמע. והוא עובר לפני התיבה. והוא נושא את כפיו. ואם היה קטן. אביו או רבו עוברין על ידו:

(5) The one who concludes with the haftarah also leads the responsive reading of the Shema and he passes before the ark and he lifts up his hands. If he is a child, his father or his teacher passes before the ark in his place.

(ו) קטן קורא בתורה ומתרגם. אבל אינו פורס על שמע. ואינו עובר לפני התיבה. ואינו נושא את כפיו. פוחח פורס את שמע ומתרגם. אבל אינו קורא בתורה. ואינו עובר לפני התיבה. ואינו נושא את כפיו. סומא פורס את שמע ומתרגם. רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו. אינו פורס על שמע:

(6) A child may read in the Torah and translate, but he may not pass before the ark or lift up his hands. A person in rags may lead the responsive reading of the Shema and translate, but he may not read in the Torah, pass before the ark, or lift up his hands. A blind man may lead the responsive reading of the Shema and translate. Rabbi Judah says: one who has never seen the light from his birth may not lead the responsive reading of the Shema.

GLU L 6S

 כהן שיש בידיו מומין. לא ישא את כפיו. רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס. ופואה. לא ישא את כפיו. מפני שהעם מסתכלין בו:

(7) A priest whose hands are deformed should not lift up his hands [to say the priestly blessing]. Rabbi Judah says: also one whose hands are colored with woad or madder should not lift up his hands, because [this makes] the congregation look at him.

(ח) האומר איני עובר לפני החיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור. בסנדל איני עובר. אףיחף לא יעבור. העושה תפלחו עגולה. סכנה ואין בה מצוה. נחנה על מצחו. או על פס ידו.הרי זו דרך המינוח. ציפן זהב ונחנה על בית אונקלי שלו. הרי זו דרך החיצונים:

(8) If one says, "I will not pass before the ark in colored clothes," even in white clothes he may not pass before it. [If one says], "I will not pass before it in shoes," even barefoot he may not pass before it. One who makes his tefillin [for the head] round, it is dangerous and has no religious value. If he put them on his forehead or on the palm of his hand, behold this is the way of heresy. If he overlaid them with gold or put [the one for the hand] on his sleeve, behold this is the manner of the outsiders.

GCG 7 [8

(ט) האומר יברכוך טובים. הרי זו דרך המינוח. על קן צפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכרשמך. מודים. מעחקין אוחו. המכנה בעריוח. משחקין אוחו. האומר מזרעך לאחחן להעביר למולך (ויקרא יח, כא). ומזרעך לא חחן לאעברא בארמיוחא. משחקין אוחובנזיפה:

(9) If one says "May the good bless you," this is the way of heresy. [If one says], "May Your mercy reach the nest of a bird," "May Your name be mentioned for the good," "We give thanks, we give thanks," they silence him. One who uses euphemisms in the portion dealing with forbidden marriages, he is silenced. If he says, [instead of] "And you shall not give any of your seed to be passed to Moloch," (Leviticus 18:21) "You shall not give [your seed] to pass to a Gentile woman," he silenced with a rebuke.

(י) מעשה ראובן נקרא ולא מיחרגם. מעשה תמר נקרא ומיחרגם. מעשה עגל הראשון נקרא ומיחרגם. והשני נקרא ולא מיחרגם. ברכת כהנים. מעשה דוד ואמנון. לא נקראין ולא מיחרגמין. אין מפטירין במרכבה. ורבי יהודה מחיר. רבי אליעזר אומר. אין מפטירין בהודע את ירושלים:

(10) The incident of Reuven is read but not translated. The story of Tamar is read and translated. The first part of the incident of the golden calf is both read and translated, but the second is read but not translated. The blessing of the priests, the stories of David and Amnon are not read or translated. They do not conclude with the portion of the chariot as a haftarah. But Rabbi Judah permits this. R. Eliezar says: they do not conclude with "Proclaim Jerusalem's [abominations]" (Ezekiel as a haftarah.

GTG T E8

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגילה עומר ויושב. רצה עומר רצה יושב: ואין מוסיפין עליהן. דבראשי חדשים ובחולו של מועד נמי איכא בטול מלאכה, דמלאכת

דבר האבר מוחרת:

אין פורסין על שמע. עשרה שבאו לביח הכנסח אחר שקראו צבור את שמע, עומר אחר ואומר קריש וברכו וברכה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין, לשון פרוסה, כלומר חצי

דבר, משתי ברכות שלפני ק"ש אומר ברכה אחת:

ולא יקרא למתורגמן יותר מפטוק אחר. שלא יטעה המתורגמן שמתרגם על פה:

המפטיר בוביא. מי שרגיל להפטיר בוביא, תקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע ברבים:

קטן קורא בתורה. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך:

כהן שיש בידו מומין. וכן בפניו או ברגליו:

אף בלבנים לא יעבור. חיישינן שמא מינות נזרקה בו, רעוברי ע"ז מקפירין בכך: יברכוך טובים הרי זו דרך מינוח. שצריכין ישראל לצרף עמהם פושעי ישראל באגורח חעניותיהם. שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכחוב עם סממני הקטורת:

מעשה אמנון ותמר נקרא ומיחרגם. ולא חיישינן ליקריה דרוד. והוא, דלא כתיב אמנון בן

דוד, כדבעינן למימר לקמן:

בן יהוידע על מגילה

פרק ב הקורא למפרע

תִּנִין שָאוּמְרִים 'אַבוּת'.' שְּנְאֵמָר (תהלים כט, א): "חָבוּ לַה' בְּנֵי אַלִּים". נראה לי בס"ד מה שנקראים האבות בְּנֵי אַלִים על פּי מה שכחב רבינו האר"י ז"ל בדרוש ראש השנה דרוש וא"ו, דשלשה שמות אַ־ל אַ־ל שהם גימטריא מְגַן [15×5=59] נרמזים בג' פעמים 'אֱלֹקַי' שיש בתפּילת העמידה כמו שאומרים 'אֱלֹקַי אַבְּרָהָם אֱלֹקַי יְצְחָק וַאלֹקַי יַנְקְר. יִעִיקו שם. נמצא ג' פעמים אַ־ל שיש בג' פעמים אֱלֹקַי האבות הָבַּי האבות הם רומזים לבחינת שלשה שמות אַ־ל בפני עצמו ולכן נקראים האבות בְּנֵי הֵלִים על שלשה שמות אַ־ל הנוכרים על שמם בתפּילת העמידה.

או יובן בס"ד כי האבות הם רגלי הכסא ויאַליםי גימטריא פָּמָא [8] ולכן נקראים בְּנֵי אֵלִים כלומר בְּנֵי

הפְּמֵא. הקה רְאַר לְוֹמֶר בְּרְפָּת יִהשְׁנִיםי בַּתְּשִׁיעִיתוּ? אָמֶר רַבִּי אַלְבְּסָנְדָּרִי: בְּנָגָד מַבְּקִיעֵי שְׁעָרִים, דְּכְתִּיב (תהלִים י, מוֹ): "שְׁבֹר זְרוֹעַ רַשְׁעִי". הקשה מהרש"א ז"ל כיון דפירש רש"י ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, אמאי מייתי רק האי קרא דישְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁעי? יעוין שם.

ונראה לי בס"ד משום דבהאי קרא רומו העונש שיעשה לו שלא יוכל להפקיע עוד מכאן ולהבא. והא דאותיות העומדים בראש וסוף התיבה נקראים ורועות, וכאן אמר יוְרוֹעַ רְשָׁעִּי משמע חד והוא אות עי"ן שבסוף שמו של רַשָּׁע דאם מסיר אותו ישאר ירַשׁי ורמו בזה שיעני אותו וישאר רָשׁ, ואז לא יוכל לקבץ התבואה תחת ידו כדי ליקר השער. וזהו ישְׁבֹר וְרוֹעַ רְשָׁעִי הוא אות עי כדי שיהיה רש ועני, וקראו בשם רְשָׁעַ שהוא בהפוך אתוון שַּעַּר, כלומר רשעתו אינה בעבירה של זנות וכיוצא אלא היא בענין יוקר השער של הדגן.

ں، بار

שלישית וכיוצא וכמו שסידרם הש"ס כאן בטעמייהו וגם שכחו טעמי הסדר שיש בהם על פי הסוד. כל שמונה עשרה ואיך ישכחום? אך הכונה ששכח הטעמים של הסדר, למה זו ראשונה וזו שניה וזו שְׁבְּחִּוּם וְחָזַר וְסְדְּרָם. אין הכונה ששכחו סדר הברכות, רזה לא יתכן, ראפילו המון העם מתפללים

הגדולה היו יכולים להשמיע כל תהלתו, ואיך תיקנו כל זה? (תהלים קו, ב) לְמִי נְאָה לְמַבֵּל גְּבוּרוֹת הי? לְמִי שִּנְכוֹל לְהַשְּמִיעַ כָּל הְהַלְּתוֹ. מקשים וכי אנשי כנסת

לחדרים ולעליות של המלך! וכן הענין כאן, והמניעה היא למי שמתכוין לקבץ שבחים הרבה מן הכלל חדרים בסתם וכך וכך עליות בסתם שאינו מתכוין על ארמון פרטי הרי זה גורע, דבאמת אין מספר ועליות שיש למלך בכל הארמונים אלא רק מדבר בארמון פרטי, אבל מי שבא לומר יש למלך כך וכך שיש בארמון אחד מן הארמונים כך וכך חדרים וכך וכך עליות אין זה גורע דאינו סופר כל החדרים פרטית כנגדה והרי זה דומה למלך שיש לו כמה אלפים ורבבות ארמונים עד אין מספר ובא אחד וסיפר ונראה לי בס"ד דאנשי כנסת הגדולה תיקנו דברים כנגד ספירות העליונים שיש לכל ברכה ושבח ספירה

דרבי עקיבא, בעבור השיר שמקלסין להקב"ה נברא העולם עיין שם, ועל כן שזה שהוא מרבה בשבח הַמְּסַפֵּּר בְּשְׁבְחוֹ שֶׁלְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִדַּאי, נְשֶּקֶר מִן הָעּוֹלָם. נראה לי בס"ר דאיתא באותיות ומן הפרט לזה אומרים סיימתנהו לשבחי דמרך.

בביאור (משנה אבות ו, א) יכֶל הָעוֹסָק בַּתּוֹרֶה לִשְׁמֶהי יעוין שם. וסוד הנזכר שמנע מהם הכפל של ימים מיםי מפורש בדברי מהרח"ו [מורנו הרב רבי חיים ויטאל] ז"ל מְּלֶה בְּּסֶּלְעַ שהיא חיבת מַיִּם המונחת בתוך סֶלַע ראוי לעשות בה ~~מַשְּׁחּיקָא~~ , אם יאמרו אותה בָּ~~הָרֵין~~ ימים מים' (חגיגה יד:) , נמצא יש מקום שאם יאמרו בו ב' פעמים מים צרוך להשתיקם, וזהו שאמר יש "ד על "ן, וידוע מה שאמר רבי עקיבא לחכמים שנכנסו לפרדס כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מִּלְּהְ בְּּםְּלְעַ, מִשְׁתִּיקְא בְּתְּרֵין. נראה לי בס"ד בחוך אוחיות 'סָלִעִּ' במילואם יש 'עַיִּם' כזה: סמ "ך למ שחושב שמחזק העולם שנברא בעבור השיר לכך מדה כנגד מדה נעקר מן העולם.

, כדי שחהיה נקראת סלעים לשון רבים, עושים לך מִשְׁתּוּקָא לחביעתך, בְּחָבִין סלעים שיפטרו אותך מעוט רבים שנים. וזהו שאמר מלה בסלע, רוצה לומר אם תרצה להוסיף מְּקָּה אחת של ים במלת בְּסֶּלָע שבדעתו לתבוע מאות ואלפים, לא תועיל לו ערמתו כי יכול בעל דינו להשתיקו בתרין סלעים, כי יאמר הייב אני סלע לפלוני, ורוצה בעל השטר לזייף להוסיף אותיות ים על סלע, כדי שתהיה נקראת 'סלעים' ועוד נראה לי דרך הלצה, אם יש שטר צוואה או שטר חוב או מתנה שכתוב בו תנו סלע לפלוני או

זולחו, על העבר, ומדבר על עצמו ועל זולחו על העתיד, נמצא נחלק קרבו לארבע בורות לארבעה והפתח הוא הפה שיוצא ממנו הדיבור אך הדברים נחלקים לארבעה חלקים: שמדבר על עצמו, ועל מיהו צריך להבין למה נקטו שיעור יֶסֶלְעִי לדבור? ונראה לי בס"ד כי תוכו של אדם כמו בור עמוק בהם דיאמרו לך מיעוט רבים שנים.

רשייך להם, וזהו שאמר מְּלָּה בְּיְּטְׁלֵעִי ראשי תיבות **ס** וֹד **ל** אוין **ע** שין, על זה היתה מלה של חביעה אך ובני ידידי כה"ר יעקב נר"ו פירש דידוע המלאכים דברו חביעתם על התורה בעבור חלק הסוד דוקא

חלקים של דבור, לכך נקרא דְּבּוּר - ד' בּוֹר, ולכן עשה ערך לדבור יֶסְלַעִּי שהוא ארבעה דנרים.

במלאכים. נשתחקו בתרין בשביל שנתן הקב"ה לישראל שתים חלקים ביחד חלק הסוד וחלק הנגלה דלא שייך

יבַּבַּד אֶת אָבִייְּךְ וְאֶת אִמֶּךִּי, שצוה על כבוד האב והאם שהם שנים, דאז חזרו והודו לדברות ראשונות עד שבעשרת הדברות ולהכי קרי ליה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם מַשְּׁ**ְּהוּקָא בְּחָרֵין** , כאשר שמעו דבור הרהרו אומות העולם על זה ואמרו לכבוד עצמו דורש! וזהו **מְלָה בְּסָלְעַ** הוא דבור ראשון שהוא גבוה ועוד פירש מלה בסלע, דאמרו רבוחינו ז"ל (קידושין לא.) כשאמר(שמות כ, ב) יאֶנֹכִי וְלֹא יָהָיֶה לְּדִּי

מְּנֵּין שֶׁקְּרְאוֹ הַקְּדְוֹשׁ בְּרְוּךְ הְּוֹא לְנְעֲּקֹב יְאֵ־לִי?; יש להבין איך יצוייר זה בדעת? ונראה לי דלא קראו כאן דבריו נר"ו.

אֵדל בסתם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול תחת האלף כזה יִשִּׁרָאֵל י ראז יוצא בשמו שם אֵדל ולא קראו הלב בסתם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול החת האלף דעל כן אינו יוצא במבמא אות האלף אלא העין נדבק עם הלמד, וכאשר הוא כן בשם יחזקאל הנביא ע״ה ופירש דכתיב (בראשית לג, כ) יוַיַּצֶּב שֶׁם מְוְבָּחַ וַיִּקְרָא לֵּי: אֶדל אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל רוצה לומר אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל קרא שם אֶל כשקראו ישראל, ולכן אברהם שמו כפול, הרי יו״ד אותיות, ושם יצחק אינו כפול הרי י״ד אותיות, ושם יעקב כפול הרי כ״ב ושם ישרן בלא ווי״ן הרי יו״ן וומצא שם ישראל משלים ל״א אותיות כמנין שם אל.

דף יט

מאן דְּאָמֵר (אַסתר ט, כט): יַבַּלְּהִי, תַּקְפּוֹ שֶׁל אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ. דכתיב (אַסתר א, ד) יְבָּהָרְאַתוּ אָת עשֶר בְּבֵּוֹדְ מַלְכִּוּתוֹי דנמצא שהיה עשיר גדול ואיך יצוייר שימכור אומה שלימה בעשרת אלפים ככר כסף? אשר אלו לא היו נחשבים אצלו אפילו בערך אבנים! ואם כן מוכח זהמן זייף באומרו שקנה אותם בעשרת אלפים ככר כסף, וכיון דזייף בזה זייף בכל ובטלו האגרות שכתב!

ומאן דְּאָמִר: מֵ 'אִישׁ יְהוּדִּי', מָקְפּוֹ שֶׁלְ מֶרְדֶּבֵי שהיה לו כח מן יהודה ומן בנימין ובזה הכניע את המן שהיה בידו קטרוג מכח תמנע שלא קבלו אותה ומכח השבטים שהשתחוו לעשו וכמו שכתב מהר"י ז"ל דבכח אִישׁ יְהּוּדִי דאתי מיהודה ביטל קטרוג חמנע, ומכח אִישׁ יְמִינִי דאתי מבנימין שלא השתחוה לעשו ביטל קטרוג ההשתחויה שהשתחוו השבטים לעשו.

ומאן אָאָמִר: מִּי אַמִּר הַדְּבְרִים הָאַלְּהִי, הָּקְפּוֹ שֶׁל הָאָן כִי בגאותו ותוקפו נתן עיניו לכלות הכל ובזה ממילא נעשה נס ההצלה מה שאין כן אם היה נותן עיניו במקצת היה עולה בידו. וּמָאן דְּאָמָר: מִּי שַּלֹּיְלָה הַהְּאִי, הָּקְפּוֹ שֶׁל נֵס כִי נוֹדמן אותה הלילה שהיתה מוחזקת בנסים גדולים מדורות הראשונים ולכך הצליחו בה במעשה נסים.

ימָה רָאָה׳ אֲחַשְׁוִרוֹשׁ שְׁנִשְׁהַמִּשׁ בְּבֵּלִים שָׁלְ בַּיּת הַמְּקְדָּשׁ? יעֵל כָּבָה׳, מִשׁוּם דְחַשִׁיב שְׁבְעִים שְׁנִין רְאָשׁ אֵיפְּרוּק. נראה לֹי בס״ד נרמזו השבעים בזה דאות כף של כָּבָה כפול ואם תסיר הכפל יהיו יעֵל

בְּבָה׳ אותיות יע׳ כלה׳ פירוש ראה שכלה זמן של ע׳ שנה ועל ידי כך יוּמָה הַגִּיעַ אֲלִיהֶםיִּ? דְּקָמֵל וֹשְׁתִּי!

ענעשה להם מהומה גדולה שנוסף אותיות ומה על אותיות מה ונעשה צירוף מְהנְּהָה.

ימָה רָאָה׳ מֶרְבֵּבִי דְּאִיקְנִי בְּהָמֶן? יעֵל כְּבָה׳, דְּשִׁיִּי נַפְשָׁיִּה עֲבוֹדָה זַרָה. נראה לֹי נרמז זה בתיבת כְּבָה

שהוא מספר לוט [24] שהוא תרגום של ארירה, דאומרים ארור המן על אשר עשה עצמו עבודה זרה.

ואומרו ימָה רָאָה י הָמֶּן שְׁנְּהְקְנָא בְּכָל הַיְּהִידִים יעֵל בָּכָה י מִשׁיִם דְּמֶרְוָבֵי לֹא יִבְרַע וֹלֹא יִשְׁתַּחָוָה והיינו כְּבָה גימטריא ילב אחדי [45] , פירוש שהיה לו לב אחד, יימֶה הָגִּיעַ אֲלִיהָם יִּיּ יִתְּלִּר אוֹתוֹ וְאָת בניו עַל הָעֵץ'! שיצאה נשמת בניו ברגע אחד בעבור זכות מרדכי שהיה לו לב אחד.

ינְמָה הָגִּיעַ אֲלֵיהָם׳ רוצה לומר אותיות מה של גָּאוּלָה [C4] , שמספרם גָּאוּלָה שנעשה בה הנס.

ואמר עוד י**מָה רָאָה י אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְהָבִיא אָת סַפֶּר הַזְּרְרִוּנוֹת? יעַל פַבָּהי, דְּוַמִּינְהַיּה אָסְתַּר לָהָעָן בַּהַדִּיִּה** נראה לי דדריש כְּבָה על סעודה לשון דוק בבכי, יּנְהָה הָגִּיעַ אֲלֵיהָםי? כי מן הסעודה נולד מעשה הנס.

דף כא

אַלְּמָלֵא מִקְּרָא בָּתִּרָב, אִי־אָפְשָׁר לְאַמְּרֹר, בְּבָיבֹל, שָׁאֲפִּלִּר הַקְּדִּרֹשׁ בְּרִרְּהָ הִוּא בַּעָמִינָד. הכונה כי הנה קרא כחיב (הושע יב, יא) יְּבְיַנִי הַנְּבְיִאִים אֲדַמָּר 'דֹאִי אפשר לשום נביא לראות פני שכינה, דכחיב על ידי משה רבינו ע"ה בעצמו (שמות לג, כ) יפִּי לֹא יִרְאַנִי הַאָּדָם וָחָיי, אַך יצוייר לעיני הנביאים איזה דמיון כדי שיוכלו להשיג הנבואה כל אחד לפי ערכו, וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל בהלכות יסודי החורה, דכל נביא יהיה איזה דמיון לנגד עיניו לפי שעה, והדמיון הזה אינו קבוע לאוחו נביא, אלא יהיה לפי ערכו, וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל בהלכות יסודי החורה, אותו העניין של הנבואה דאפילו משה רבינו ע"ה לא ראה הדמיון שוה כי בים סוף נדמה לו כגיבור ובסיני בומה לו כנקן ובאמת אין לו יחברך דמות וצורה אלא הכל יצוייר לעיני הנביא כמראה הנבואה וכמחזה לפי שעה ואין דעחו של אדם מבין אמיחות הדבר, יעוין שם. וכן הענין כאן, שהיה נדמה לו כעומד ולא יוש ואף על פי שבאמת הציור הזה שהיה מצטער לעיני משה רבינו ע"ה בסיני אין זה אמיחות הדבר אלא הוא דרך דמיון, עם כל זה אמר רבי אבהו אלמלא מקרא שכחב לא היינו יכולים לאומרו בפינו, וכתות בעל המאמר לומר כי נצטייר ונדמה לעיני משה רבינו ע"ה כעומד, ללמדינו דעת בזה שיהיו הרב התלמיד התחתונים שוים, שניהם בעמידה או שניהם בישיבה או שניהם על גבי קרקע.

ועוד נראה לי בס"ד דלעולם לא היה רואה משה רבינו ע"ה בהר בעת לימודו שום ציור ודמיון בעמידה אלא רק היה שומע הקול מדבר אליו ומלמדו, ומה שאמר לו (דברים ה, כז) 'עַמֹד עַמֶּדִי אמר לו בלשון זה המורה כאלו היה הקב"ה בעמידה, כדי ללמד לתחתונים שתהיה קריאתם בעומד. וגם ללמדם שלא

יהיה הרב ע על גבי מטה ותלמידיו על גבי קרקע. **מִימּוֹת מֹשֶׁה עַד רַבֶּן גַּמְלִימֵל, הַיוּ לְמֵּדִין תּוֹרֶה מְעַמֶּד**. נראה לִי בס״ד הטעם כדי להטריח עצמן בתורה, כמו שאמרו (מגילה ו:) 'יָגַעְּהְיּ וּמְצַאְתִי הַּאֲמֵן'.

או יובן הרגלים רומזים לנצח והוד, והתורה ניתנה על ידי לוחות שהוא סוד נצח והוד, ולמדוה מפי משה ואהרן שהם נצח והוד.

או יובן הגוף שהוא עולם קטן עומד על שני רגלים וכן העולם עומד על החורה דכחיב (ירמיה לג, כה) יאם לא בְרִיחִי יוֹמֶם וַלְיַלֶה חַקּוֹת שְׁמֵיִם וַאֶרֶץ לֹא שְׂמְחִיי והחורה כוללת שני עמודים שהוא עסק החורה וגם עמוד העבודה דיכל הקורא בפרשת עולה כאלו הקריב עולהי (מנחות קי.)

אי גמי לימוד התורה מעומד יורה דראוי לאדם ללמוד תורה מן הרב שהוא דומה למלאך, דכתיב (מלאכי ב, ז) פי שְפְּתֵי כֹהַן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְהַחּוֹרֶה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ פִּי מֵלְאַרְ הֵי צְבָקוֹת הִּוּא, וידוע כי המלאכים אין

להם ישיבה למעלה אלא הם עומרים דכתיב (זכריה ג, 1) יפֵין הָעֹמֶדִים הַאֵּלֶהי. רְפּוֹת מְעַמֶּד, קֵשׁוֹת מְיַשְׁב. קשה יתן לו כח שיוכל ללמוד גם הקשות מעומד מאחר שהוא בנס היה שם שהיה בלא אכילה ובלא שתיה ובלא שינה וכיון שהיה עומד שם בנס בכח אלקי אם כן מה הפרש יש לו בין ישיבה לעמידה כי באמת אינו עומד שם בכח טבעי?

ונראה לי דודאי לא יש אצלו הפרש ורק עשה לו כן שילמד רכוח מעומד קשות מיושב כדי ללמד לתחתונים שהנהגחם וכוחן הוא טבעי שככה יעשו רכוח מעומד וקשות מיושב ומאן דאמר שהיה ישוֹחָהי היינו כדי להראות הכנעה על דרך שאמרו גבי מלך בתפילת העמידה.